

ĐC

319

NAM
HÀ
LÂM THEO
LỜI BÁC

943966

~~943966~~

BAN NGHIÊN CỨU LỊCH SỬ ĐẢNG TỈNH NAM HÀ

NAM HÀ
LÀM THEO
LỜI BÁC

VN 18315

ĐC: 319

BAN NGHIÊN CỨU LỊCH SỬ ĐẢNG — NAM HÀ

Chủ tịch HỒ CHÍ MINH
(1890 — 1969)

LỜI GIỚI THIỆU

Sự nghiệp cách mạng, công lao và đạo đức của Bác Hồ vĩ đại tồn tại mãi mãi cùng non sông đất nước ta. Dưới sự lãnh đạo của Đảng do Người thành lập và rèn luyện, nhân dân Nam Hà ngày càng được ấm no hạnh phúc, đời đời ghi lòng tạc dạ công ơn sâu nặng của Đảng, của Bác.

Sinh thời, tuy bận trăm công nghìn việc nhưng Bác rất chú ý chăm sóc phong trào cách mạng tỉnh ta, khi ở ngoài nước cũng như khi về trong nước. Đặc biệt từ sau ngày Cách mạng tháng Tám, Bác đã về thăm Nam Hà 6 lần.

Mỗi lần về Bác đến tận cơ sở, thăm hỏi và nói chuyện với công nhân, nông dân, các tầng lớp nhân dân cùng cán bộ, đảng viên. Huấn thị của Bác đều là những mục tiêu, phương hướng phấn đấu của Đảng bộ và nhân dân tỉnh ta, và đã trở thành những di sản vô cùng quý giá, những kỷ niệm sâu sắc, thiêng liêng của Bác để lại cho Đảng bộ và nhân dân Nam Hà.

Năm nay, nhân dịp kỷ niệm 85 năm ngày sinh của Người, giữa lúc cuộc cách mạng hai miền Nam Bắc chuyển sang giai đoạn mới, giai đoạn đấu tranh quyết liệt và chiến thắng vang lừng, giai đoạn có điều kiện thực hiện đầy đủ những lời dạy bảo ân cần và di chúc

thiên liêng của Người ; thực hiện chủ trương của Tỉnh ủy Nam Hà, Ban nghiên cứu lịch sử đảng tỉnh ủy xuất bản cuốn ; « NAM HÀ LÀM THEO LỜI BÁC » để giới thiệu với cán bộ, đảng viên và nhân dân trong tỉnh, sự quan tâm chăm sóc tận tình của Bác với Đảng bộ và nhân dân tỉnh ta, đồng thời giới thiệu một số nét về tình cảm và lòng tin của Đảng bộ và nhân dân ta với Đảng, với Bác, nhằm động viên mọi người ra sức thi đua thực hiện lời dạy và di chúc của Bác, trước mắt là thực hiện thắng lợi Nghị quyết 22 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng và kế hoạch Nhà nước 2 năm 1974 — 1975.

Nội dung cuốn sách bao gồm:

— Những huấn thị của Bác với Đảng bộ, nhân dân Nam Hà và những bài tường thuật của báo Đảng qua những lần Bác về thăm.

— Những bài phát biểu về làm theo lời Bác của đồng chí Bí thư Tỉnh ủy Nam Hà và của các đồng chí đại diện cấp ủy ở những nơi được đón Bác về thăm.

Trong quá trình sưu tầm, nghiên cứu và biên soạn, chúng tôi đã có nhiều cố gắng, song không thể tránh khỏi sai sót. Rất mong toàn thể các đồng chí và nhân dân trong tỉnh cùng các bạn đọc góp ý.

Tháng 4-1975

BAN NGHIÊN CỨU LỊCH SỬ ĐẢNG
TỈNH ỦY NAM HÀ

LỜI DI CHỨC
CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

Cuộc chống Mỹ, cứu nước của nhân dân ta dù phải kinh qua gian khổ, hy sinh nhiều hơn nữa, song nhất định thắng lợi hoàn toàn.

Đó là một điều chắc chắn.

Tôi có ý định đến ngày đó, tôi sẽ đi khắp hai miền Nam Bắc, để chúc mừng đồng bào, cán bộ và chiến sĩ anh hùng; thăm hỏi các cụ phụ lão, các cháu thanh niên và nhi đồng yêu quý của chúng ta.

Kể theo đó, tôi sẽ thay mặt nhân dân ta đi thăm và cảm ơn các nước anh em trong phe xã hội chủ nghĩa, và các nước bầu bạn khắp năm châu đã tận tình ủng hộ và giúp đỡ cuộc chống Mỹ, cứu nước của nhân dân ta.

∴

Ông Đỗ Phủ là người làm thơ rất nổi tiếng ở Trung quốc đời nhà Đường, có câu rằng « Nhân sinh thất thập cổ lai hy » nghĩa là « người thọ 70, xưa nay hiếm ».

Năm nay, tôi vừa 79 tuổi, đã là lớp người « xưa nay hiếm » nhưng tinh thần, đầu óc vẫn rất sáng suốt, tuy sức khỏe có kém so với vài năm trước đây. Khi người ta đã ngoài 70 xuân, thì tuổi tác càng cao, sức khỏe càng thấp. Điều đó cũng không có gì lạ.

Nhưng ai mà đoán biết tôi còn phục vụ cách mạng, phục vụ Tổ quốc, phục vụ nhân dân được bao lâu nữa ?

Vì vậy, tôi để sẵn mấy lời này, phòng khi tôi sẽ đi gặp cụ Các Mác, cụ Lê-nin và các vị cách mạng đàn anh khác, thì đồng bào cả nước, đồng chí trong Đảng và bầu bạn khắp nơi đều khỏi cảm thấy đột ngột.

Trước hết nói về Đảng. — Nhờ đoàn kết chặt chẽ, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, cho nên từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta đã đoàn kết, tổ chức và lãnh đạo nhân dân ta

hăng hái đấu tranh tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác.

Đoàn kết là một truyền thống cực kỳ quý báu của Đảng và của dân ta. Các đồng chí từ Trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình.

Trong Đảng thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh *tự phê bình và phê bình* là cách tốt nhất để củng cố và phát triển sự đoàn kết và thống nhất của Đảng. Phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau.

Đảng ta là một đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần *đạo đức cách mạng*, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân.

Đoàn viên và thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục *đạo đức cách*

mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa «*hồng*» vừa «*chuyên*».

Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết.

Nhân dân lao động ta ở miền xuôi cũng như ở miền núi, đã bao đời chịu đựng gian khổ, bị chế độ phong kiến và thực dân áp bức bóc lột, lại kinh qua nhiều năm chiến tranh.

Tuy vậy, nhân dân ta rất anh hùng, dũng cảm, hăng hái, cần cù. Từ ngày có Đảng, nhân dân ta luôn luôn đi theo Đảng, rất trung thành với Đảng.

Đảng cần phải có *kế hoạch* thật tốt để phát triển kinh tế và văn hóa, nhằm không ngừng *nâng cao đời sống của nhân dân*.

Cuộc kháng chiến chống Mỹ có thể còn kéo dài. Đồng bào ta có thể phải hy sinh nhiều của, nhiều người. Dù sao, chúng ta phải quyết tâm đánh giặc Mỹ đến thắng lợi hoàn toàn.

*Còn non, còn nước, còn người,
Thắng giặc Mỹ, ta sẽ xây dựng hơn
mười ngày nay!*

Dù khó khăn gian khổ đến mấy, nhân dân ta nhất định sẽ hoàn toàn thắng lợi. Đế quốc Mỹ nhất định phải rút khỏi nước ta. Tổ quốc ta nhất định sẽ thống nhất. Đồng bào Nam Bắc nhất định sẽ sum họp một nhà. Nước ta sẽ có vinh dự lớn là một nước nhỏ mà đã anh dũng đánh thắng hai đế quốc to — là Pháp và Mỹ ; và đã góp phần xứng đáng vào phong trào giải phóng dân tộc.

Về phong trào cộng sản thế giới. —
Là một người suốt đời phục vụ cách mạng, tôi càng tự hào với sự lớn mạnh của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế bao nhiêu, thì tôi càng đau lòng bấy nhiêu vì sự bất hòa hiện nay giữa các đảng anh em !

Tôi mong rằng Đảng ta sẽ ra sức hoạt động, góp phần đắc lực vào việc khôi phục lại khối đoàn kết giữa các đảng anh em trên nền tảng chủ nghĩa Mác — Lê-nin và chủ nghĩa quốc tế vô sản, có lý, có tình.

Tôi tin chắc rằng các đảng anh em và các nước anh em nhất định sẽ phải đoàn kết lại.

∴

Về việc riêng. — Suốt đời tôi hết lòng hết sức phục vụ Tổ quốc, phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân. Nay dù phải từ biệt thế giới này, tôi không có điều gì phải hối hận, chỉ tiếc là tiếc rằng không được phục vụ lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa.

Sau khi tôi đã qua đời, chớ nên tổ chức điều phúng linh đình, để khỏi lãng phí thì giờ và tiền bạc của nhân dân.

∴

Cuối cùng, tôi để lại muôn vàn tình thân yêu cho toàn dân, toàn Đảng, cho toàn thể bộ đội, cho các cháu thanh niên và nhi đồng.

Tôi cũng gửi lời chào thân ái đến các đồng chí, các bầu bạn, và các cháu thanh niên, nhi đồng quốc tế.

Điều mong muốn cuối cùng của tôi là : toàn Đảng, toàn dân ta đoàn kết phấn đấu, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh, và góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới.

Hà Nội, ngày 10 tháng 5 năm 1969

HỒ CHÍ MINH

**NHỚ LỜI
BÁC DẠY**

Tiếp tục làm in thông cách
mình về hàng
Xúc xích của gia đình
thông lại.

21.5.63

Bách

Bút tích Bác ghi trong sổ vàng
Đảng bộ tỉnh

10 + 11-1-1946
BÁC VỀ THĂM TỈNH NAM ĐỊNH
VÀ TỈNH HÀ NAM

LẦN ĐẦU BÁC HỒ VỀ THĂM
NAM ĐỊNH VÀ HÀ NAM

(10 + 11-1-1946)

Cách mạng tháng Tám thành công, chính quyền dân chủ nhân dân thành lập trong tình thế vô cùng khó khăn. Cả nước nghe theo tiếng gọi của Cách mạng, của Bác đang khẩn trương chuẩn bị kháng chiến chống xâm lược và xây dựng đất nước, cả nước đang lao vào diệt giặc dốt, giặc đói, giặc lụt, sản phẩm do đế quốc, phong kiến để lại. Bác và Trung ương bận trăm công ngàn việc nhưng suốt từ Bắc chí Nam vẫn được Bác quan tâm đến như ánh hào quang rọi chiếu khắp nơi...

Chiều 10-1-1946 và cả ngày 11-1-1946, đông đảo nhân dân hai tỉnh Nam Định và Hà Nam rất hân hoan, phấn khởi được đón Bác. Tại cuộc mít tinh ở Nam Định, Bác đã nói chuyện với nhân dân, Bác đã ân cần chỉ bảo và nhắc nhở mọi người về tình hình nhiệm vụ trước mắt; Bác dạy: giành được chính quyền đã khó nhưng giữ chính quyền còn khó hơn.

Nhân dân ta đã hy sinh bao xương máu mới giành được chính quyền. Nhiệm vụ của tất cả mọi người đều phải tham gia xây dựng và bảo vệ chính quyền của mình, trước hết là phải chống giặc lụt, giặc đói, giặc đốt và giặc ngoại xâm. Người kêu gọi toàn dân đoàn kết để thực hiện mọi nhiệm vụ kháng chiến, kiến quốc.

Trong cuộc họp với cán bộ lãnh đạo tỉnh và cuộc họp với đại biểu nhân dân thành phố Nam Định, Bác đã chỉ ra nhiệm vụ trước mắt là: củng cố chính quyền, tăng gia sản xuất, chống đói, chống lụt, chống nạn mù chữ... Bác chỉ cho cán bộ phải thực sự là công bộc của nhân dân, phải thật gần bó với nhân dân, phải cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Bác ân cần thăm hỏi các đại biểu có mặt dự hội nghị. Bác đặc biệt chú ý đại biểu công nhân, phụ nữ, các đại biểu tu hành và thân hào thân sĩ. Bác nhắc nhở mọi người phải đoàn kết, đề cao cảnh giác tránh mọi âm mưu khiêu khích của giặc Tưởng và bọn Quốc dân đảng tay sai âm mưu lật đổ chính quyền, quyết tâm giữ vững độc lập của Tổ quốc.

Ở Nam Định, Bác còn đi thăm và chia quà cho các cháu không người nương tựa ở trại nuôi dưỡng. Bác đi thăm lần lượt từ chỗ các cháu sơ sinh đến nơi các cháu 9, 10 tuổi. Rất thương các cháu, Bác căn dặn và động viên những người nuôi các cháu phải như người mẹ hiền.

Ở Hà Nam Bác cũng thăm hỏi và nói chuyện với cán bộ và đông đảo nhân dân, nhưng không được nhiều thì giờ. Đặc biệt là, Bác ở cương vị một lãnh tụ của Đảng, một người đứng đầu cả nước, sau khi

được đôn Bác thì mọi người đều cảm thấy ở Bác như người cha, người ông, hay người thầy dạy bảo mình với tình thương yêu vô hạn. Cuối cuộc mít tinh, toàn thể cán bộ và nhân dân Hà Nam rất vui mừng và đều hô to: « Hồ Chủ tịch muôn năm », Bác cũng hô lại: « Đồng bào Hà Nam muôn năm ». Với đức độ và phong thái của Bác mọi người rất xúc động và kính yêu Bác vô cùng.

Lần đầu tiên Bác về thăm Nam Định và Hà Nam 1-1946 là nguồn động viên, cổ vũ phong trào 2 tỉnh vượt mọi khó khăn, lúng túng của Cách mạng tháng Tám. Toàn thể cán bộ, nhân dân Nam Định, Hà Nam xin vâng theo lời Bác: toàn dân nhất tề đoàn kết để đánh giặc giữ nước, tiết kiệm bớt bữa để đánh giặc, gậy tầm vông, giáo mác cũng quyết tâm đánh thắng giặc để đưa Cách mạng đi lên.

Ngày 10 và 11-1-1946 đã khắc sâu những kỷ niệm thiêng liêng nhất trong lòng mọi người dân Nam Hà.

Tháng 4-1975

BAN NGHIÊN CỨU LỊCH SỬ ĐẢNG
TỈNH ỦY NAM HÀ

~~SV 187715~~

ĐC: 319

24-4-1957

BÁC VỀ THĂM TỈNH NAM ĐỊNH

HỒ CHỦ TỊCH

THĂM THÀNH PHỐ NAM ĐỊNH

Vừa rồi Hồ Chủ tịch đã đi thăm nhiều nơi ở thành phố Nam Định. Cùng đi với Hồ Chủ tịch có Bộ trưởng Bộ Công nghiệp Lê Thanh Nghị.

Tại nhà máy Dệt, Hồ Chủ tịch đã đi thăm các xưởng tơ, dệt, sợi, nhuộm, chần, xưởng cơ khí, bệnh viện và vườn trẻ.

Hồ Chủ tịch đã nói chuyện với gần 10.000 công nhân. Hồ Chủ tịch ân cần hỏi thăm tình hình làm việc của công nhân, khen ngợi những thành tích của mọi người và nhắc nhở anh chị em chú ý thực hiện tốt những nhiệm vụ trước mắt là :

— Hoàn thành và hoàn thành vượt mức kế hoạch Nhà nước năm 1957.

— Nâng cao năng suất, nâng cao chất lượng và hạ giá thành, thi đua làm nhanh, làm tốt, làm rẻ, làm nhiều.

— Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí tham ô.

— Nâng cao kỷ luật lao động.

Hồ Chủ tịch nói : muốn cho nhà máy ngày càng tốt, thì mọi người phải đoàn kết học hỏi lẫn nhau,

phải thực hành dân chủ, phải mở rộng phê bình và tự phê bình.

Tại câu lạc bộ thành phố, Hồ Chủ tịch đã nói chuyện với trên 500 đại biểu các tầng lớp nhân dân thành phố Nam Định. Hồ Chủ tịch khen ngợi nhân dân Nam Định trong kháng chiến đã anh dũng đấu tranh và đạt nhiều thành tích. Hồ Chủ tịch nói chuyện về tình hình trong nước, nêu lên những khó khăn hiện nay của nhân dân ta và kêu gọi mọi người đoàn kết để giải quyết những khó khăn, cố gắng lao động, tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm, thực hiện kế hoạch Nhà nước, chấp hành pháp luật của Nhà nước, chống tệ quan liêu, lãng phí, tham ô, chống đầu cơ tích trữ, chống đời phong bại tục. Đồng bào cố gắng làm được những việc kể trên tức là đã thiết thực góp phần vào công cuộc củng cố miền Bắc, làm cơ sở cho cách mạng miền Nam, đấu tranh thực hiện thống nhất nước nhà.

..

Cuối cùng, Hồ Chủ tịch nhắc nhở cán bộ phải chú ý kết hợp công tác sản xuất, công tác thu thuế nông nghiệp, công tác đắp đê phòng lụt và luôn luôn nâng cao cảnh giác đối với âm mưu phá hoại của địch.

Tại một đơn vị bộ đội, Hồ Chủ tịch đã khuyên các cán bộ và chiến sĩ luôn luôn nâng cao chí khí chiến đấu, tinh thần cảnh giác, yêu quý lao động, thi đua sản xuất và thực hành tiết kiệm.

Hồ Chủ tịch đã tới thăm Quân y viện 5, hỏi thăm sức khỏe và chúc mọi người mau lành mạnh.

Báo « Nhân dân » số 1144 ngày 25-4-1957

HỒ CHỦ TỊCH TẠI NHÀ MÁY DỆT NAM ĐỊNH

Từ ngày thành phố Nam Định được giải phóng đến nay, anh chị em cán bộ và công nhân nhà máy Dệt Nam Định vẫn mong có ngày được đón Hồ Chủ tịch về thăm nhà máy. Ngày 24-4-1957, điều mong ước đó đã thành sự thật.

Hơn 9 giờ sáng các anh chị em công nhân ở phân xưởng Tơ đang cặm cụi làm việc giữa những hàng máy chạy rào rào. Hồ Chủ tịch bước vào xưởng, có đồng chí Lê Thanh Nghị, Bộ trưởng Bộ Công nghiệp đi cùng. Phút đầu tiên nhìn thấy Hồ Chủ tịch, mọi người sửng sốt, hình như không tin ở mắt mình, nhưng chỉ phút giây sau là tất cả reo lên mừng rỡ. Máy chị vội lách ra khỏi hàng máy và mấy anh đang học điều khiển những chiếc máy dệt mới Trung Quốc giúp ta cũng chạy ừa ra đón Hồ Chủ tịch. Hồ Chủ tịch tươi cười vỗ vai một công nhân nói: « Các cô, các chú cứ làm việc đi ». Anh chị em công nhân chạy đến chào Hồ Chủ tịch mỗi lúc một đông. Tiếng reo mừng của anh em át cả tiếng máy. Hồ Chủ tịch thân mật vẫy tay đáp lại những tiếng hoan hô sôi nổi của mọi người và lần lượt đi thăm các bộ phận.

Hồ Chủ tịch đi đến đâu là anh chị em công nhân ríu rít theo đến đó. Một công nhân thợ thiếc cao tuổi

BÁC HỒ về thăm nhà máy dệt Nam Định
(24-4-1957)

làm việc ở nhà máy đã hơn 30 năm nay, từ lâu vẫn ao ước được gặp Hồ Chủ tịch. Hôm nay thấy Hồ Chủ tịch, cụ sung sướng quá, cũng tất tả chạy theo đám đông, chen lấn chẳng kém gì thanh niên.

Hồ Chủ tịch đi thăm gần hết các phân xưởng cơ, sợi, dệt, nhuộm, chần v.v... vào cả nhà kho và những buồng máy oi bức nhất. Hồ Chủ tịch luôn luôn vẫy tay đáp lại những lời chào của công nhân, thỉnh thoảng dừng lại xem các máy móc và những thước vải nhà máy vừa dệt xong. Khi qua nhà bông, thấy bụi bông bay bám vào công nhân, Hồ Chủ tịch liền hỏi đồng chí phó giám đốc xí nghiệp :

— Ở đây sao không làm vải che mờ?

Đồng chí phó giám đốc đáp :

— Thưa Bác, có ạ. Nhưng có một số chị em không muốn đeo vì sợ mất duyên dáng và không ăn trầu được.

Hồ Chủ tịch ân cần khuyên :

— Như thế là không đúng, không giữ được vệ sinh, sẽ mắc bệnh phải đi bệnh viện lại bỏ sản xuất.

Đi thăm gần hết các phân xưởng của xí nghiệp xong, Hồ Chủ tịch đến thăm bệnh viện của xí nghiệp. Đường đến bệnh viện phải qua một quãng dài đi dưới nắng gắt. Anh chị em công nhân ở buồng máy bên cạnh đường đi và ở cả hai bên các cửa sổ nhìn theo Hồ Chủ tịch.

Trước cửa bệnh viện của xí nghiệp, các đồng chí y sĩ, y tá đã đứng đón Hồ Chủ tịch. Bệnh viện này mới xây dựng được hai tháng nay, có 1 phòng nội thương, 3 phòng ngoại thương, tất cả ngót 200 giường. Hồ Chủ tịch đi thẳng vào nhà bếp và nhà ăn. Hai bác cấp dưỡng ở đây mừng quá, không ngờ cái nhà ăn nhỏ của xí nghiệp hôm nay lại được Hồ Chủ tịch

đến thăm. Hồ Chủ tịch dừng lại đọc to bảng ghi món ăn của người ốm, rồi quay sang hỏi anh chị em y sĩ, y tá, cấp dưỡng:

— « Người ốm ăn thế này cũng khá chứ? »

Anh chị em đáp:

— Thưa Bác, khá ạ.

Hồ Chủ tịch yào từng buồng người ốm hỏi thăm sức khỏe của anh chị em.

Thấy Hồ Chủ tịch đến, một công nhân đang mệt định ngồi nhồm dậy chào, Hồ Chủ tịch nhẹ nhàng bảo: « Chú cứ nằm nghỉ ». Anh sung sướng nhìn Hồ Chủ tịch, vừa nằm, vừa vỗ tay.

Đến phòng đẻ, thấy các cháu nhỏ mạnh khỏe, nét mặt Hồ Chủ tịch tươi hẳn lên. Đồng chí phó giám đốc xí nghiệp vui vẻ báo cáo với Hồ Chủ tịch trong mấy tháng qua, các chị em công nhân ở nhà máy đã đẻ thêm được hơn 100 cháu.

Ở bệnh viện của xí nghiệp ra, Hồ Chủ tịch đến thăm khu nhà ở tập thể của công nhân do xí nghiệp xây dựng cho anh chị em từ năm ngoái. Anh chị em đứng rất đông đón Hồ Chủ tịch trước 3 dãy nhà xinh xắn. Hàng trăm người cùng reo lên khi xe Hồ Chủ tịch vừa đến. Chưa bước xuống xe, Hồ Chủ tịch đã nói:

— Các cô, các chú cứ về nhà đi, Bác sẽ đi thăm hết.

Hồ Chủ tịch lại đến thăm nhà ăn, nhà bếp, rồi rẽ vào xem câu lạc bộ và đến thăm từng gian nhà ở của anh chị em.

Trước khi rời khu nhà ở tập thể của công nhân, Hồ Chủ tịch không quên các cháu nhỏ ở khu này. Hồ Chủ tịch vào nhà giữ trẻ và thấy nhiều cháu đang ngồi chơi trên ngựa gỗ. Có cháu đã nhận ra Bác Hồ,

vỗ tay reo mừng chào Bác, Hồ Chủ tịch cho các cháu kẹo rồi lại sang thăm các cháu nhỏ ở buồng bên.

Từ lúc Hồ Chủ tịch vào thăm nhà máy dệt, nhiều đồng bào ở thành phố biết tin, đã kéo nhau đến chờ ở trước khu nhà ở tập thể. Xe hơi của Hồ Chủ tịch vừa ra là hàng trăm người ùa tới vây kín xe, phất mũ và nón hoan hô. Nhiều lần xe hơi mở máy mà không chạy được.

Đi thăm các nơi xong, đến trưa, Hồ Chủ tịch nói chuyện với anh chị em cán bộ và công nhân.

Thay mặt Trung ương Đảng và Chính phủ, Hồ Chủ tịch hỏi thăm anh chị em cán bộ và công nhân, khen ngợi anh chị em cán bộ công nhân nhà máy đã có thành tích về nhiều mặt như giữ gìn máy móc, bảo đảm sản xuất, đào tạo cán bộ, biết cất nhắc công nhân, cán bộ phụ nữ v.v... Hồ Chủ tịch cũng phê bình một số thiếu sót của cán bộ, công nhân và khuyên anh chị em đề cao kỷ luật lao động vì nhà máy cũng như quân đội, không có kỷ luật thì không trở thành một quân đội tốt, một nhà máy tốt, khuyên anh chị em học tập chính trị, kỹ thuật, thực hành dân chủ, mở rộng phê bình và tự phê bình. Đối với những đảng viên đoàn viên thanh niên lao động, đoàn viên công đoàn, quân nhân phục viên, anh chị em miền Nam, Hồ Chủ tịch nhắc nhở anh chị em phải gương mẫu, làm đầu tàu trong phong trào thi đua sản xuất và tiết kiệm.

Hồ Chủ tịch từ biệt anh chị em, lên xe, ra nói chuyện với các đại biểu nhân dân ở câu lạc bộ thành phố. Anh chị em công nhân nhìn theo, lòng tràn đầy sung sướng và phấn khởi.

P.V

Báo « Nhân dân » số 1145 ngày 26-4-1957

HUẤN THỊ
CỦA HỒ CHỦ TỊCH VỚI CÁN BỘ,
CÔNG NHÂN NHÀ MÁY DỆT NAM ĐỊNH
NGÀY 24-4-1957

Trước hết Bác thay mặt Trung ương Đảng và Chính phủ đến thăm anh chị em.

Hôm nay Bác nói chuyện đặc biệt với anh chị em công nhân nhà máy Dệt Nam Định, nhưng tất cả anh chị em công nhân, cán bộ các ngành và đồng bào lao động nghe cũng có ích.

Bác nói chuyện, có tốt thì Bác khen, có khuyết điểm thì phê bình và phê bình đến nơi đến chốn để anh chị em sửa chữa.

Trước khi thành phố được giải phóng, anh chị em đã cố gắng đấu tranh giữ máy móc, không cho địch phá và tháo mang đi. Đây là một điểm tốt đáng khen. Từ ngày ta tiếp quản, anh chị em đã cố gắng bảo đảm mức sản xuất. Đó là điểm thứ hai đáng khen. Điểm thứ ba: trong lúc sản xuất, cán bộ, công nhân cũ lãnh nghề đã cố gắng sản xuất

và tích cực giúp đỡ công nhân mới để mở rộng sản xuất. Đây cũng là điều đáng khen.

Chế độ thực dân phong kiến nó coi khinh phụ nữ. Từ ngày ta tiếp quản, phụ nữ đã được chú ý cất nhắc. Trong các ban quản đốc, đã có 2 phụ nữ. Đó là tốt, nhưng còn ít, chưa đủ. Phải cất nhắc nhiều hơn nữa. Ở các nước bạn ta như Liên xô, Trung quốc thường thường giám đốc là phụ nữ vì nhà máy dệt thuộc về công nghệ nhẹ. Bây giờ phụ nữ ta có dám làm như thế không? Cố học thêm thì làm được, nhưng giao cho các cô ngay, chắc chưa làm được đâu? Nay nước ta đã được độc lập, nam nữ được bình quyền, việc lớn, việc nhỏ đều cần cất nhắc phụ nữ, nên phụ nữ phải cố gắng. Khi tiến bộ thì làm được, thế thì cố mà làm.

Trong nhà máy, công tác chính trị, văn hóa, vệ sinh, mỹ thuật phần đông có tiến bộ, nhưng chưa đủ, cần cố gắng nữa. Thí dụ: khi Bác vào thăm nhà máy thấy bụi bông bay nhiều. Công nhân hút phải nhiều bụi, như thế không hợp vệ sinh. Bác có hỏi: Sao không làm vải che mờ? Đồng chí phó giám đốc trả lời: đã làm, nhưng chị em phụ nữ không thích đeo vì sợ mất duyên dáng và không ăn trầu được. Như thế là không đúng,

không giữ được vệ sinh, sẽ mắc bệnh, phải đi bệnh viện, tốn thuốc lại bỏ sản xuất.

Điều đáng được khen nữa là Bác được nghe báo cáo cả năm ngoài nhà máy bầu được 9/4 chiến sĩ. Năm nay, mấy tháng đầu năm đã bầu được 1.33/4 lao động xuất sắc. Như thế là tốt nhưng chưa đủ, vì một vạn công nhân mà mới có hơn nghìn lao động xuất sắc, còn ít quá. Các cô, các chú phải cố gắng nữa cho đại đa số công nhân là xuất sắc thì nhà máy mới là nhà máy tiến bộ, nhà máy xuất sắc. Các cô, các chú có cố gắng không? Lần sau có tiến bộ Bác sẽ về thăm, không tiến bộ Bác không về thăm.

Tóm lại, nhà máy đã cố gắng: giữ được máy móc, bảo đảm sản xuất, có nhiều chiến sĩ thi đua và lao động xuất sắc, công tác văn hóa xã hội cũng khá. Đó là những điểm đáng khen.

Sau đây là phê bình:

Nhà máy này trước đây là nhà máy của ai? Của thực dân Pháp; nó làm có lãi không? Lãi ai ăn? Thực dân Pháp nó hưởng, thế là nó làm chủ. Dân tộc ta trước làm nô lệ cho thực dân Pháp thì công nhân cũng làm nô lệ cho thực dân Pháp, nhưng công nhân làm trong nhà máy còn làm nô lệ cho tư bản Pháp nữa. Như vậy là công nhân

chịu 2 tầng nô lệ. Nay nhờ nhân dân, bộ đội kháng chiến anh dũng, đánh đuổi thực dân Pháp, nhà máy hiện nay là của nhân dân, nhân dân giao cho Đảng, Chính phủ. Đảng và Chính phủ lại giao cho công nhân trực tiếp làm chủ.

Minh là chủ phải làm thế nào cho xứng đáng là chủ. Phải theo gương công nhân các nước bạn yêu máy như yêu con, yêu nhà máy như nhà mình. Đó là làm chủ xứng đáng. Cái gì lợi cho nhà máy là ích lợi cho mình, cái gì hại cho nhà máy là hại cho nhà mình. Đó là thái độ của người làm chủ, làm chủ nhà, làm chủ nhà máy.

Ngày nay miền Bắc nước ta đang khôi phục kinh tế, phát triển văn hóa, tiến dần lên chủ nghĩa xã hội. Các cô, các chú có tán thành tiến lên chủ nghĩa xã hội không? Tiến lên chủ nghĩa xã hội không phải muốn là tức khắc có, mà phải làm thế nào cho nó tiến lên, tức là phải lao động, lao động thiết thực. Tất cả mọi người phải lao động. Có lao động thì mới có ăn. Không lao động thì không có ăn. Lao động nhiều hưởng nhiều, lao động ít hưởng ít.

Công nhân trong nhà máy, lao động trí óc và chân tay đều có lương bổng. Lương

bồng theo sức lao động của mình, tùy theo mức sản xuất, chất lượng sản xuất. Làm tốt, làm nhiều : hưởng nhiều. Làm xấu, làm ít : hưởng ít, có khi phải bồi thường lại cho Nhà nước. Chính phủ không phát lương cho người ngồi ăn không.

Bác lấy thí dụ : nhà máy hơn 1 vạn công nhân, trực tiếp sản xuất có 8.000 người, không trực tiếp sản xuất hơn 2.000 người. Thế là nhiều, không đúng với xã hội xã hội chủ nghĩa vì xã hội xã hội chủ nghĩa người sản xuất phải thật nhiều, người gián tiếp phải thật ít. Số vải nhà máy dệt ra phải bán, mà phải bán có lãi. Người trực tiếp dệt nhiều chừng nào, lãi nhiều chừng ấy.

Gián tiếp sản xuất cũng cần. Phải có người làm bàn giấy, tính toán, đánh máy v.v... mới phục vụ cho người trực tiếp sản xuất, nhưng nhiều quá có bao nhiêu lãi chén hết. Bây giờ nhà máy số gián tiếp sản xuất còn nhiều quá.

Một điều nữa là một ngày có từ 12 đến 15% công nhân không đi làm. Thế là không tốt. 100 người mà từ 12 đến 15 người bỏ sản xuất thì ảnh hưởng tới dây chuyền sản xuất.

Muốn tiến lên chủ nghĩa xã hội, phải khắc phục điểm đó.

Thường thường còn một số công nhân, đến 2 giờ mới đổi kíp, nhưng 1 giờ 45 phút hay 1 giờ 40 phút đã nghỉ việc. Như vậy là ăn bớt của Nhà nước, của công nhân, của nhà máy mất 10 phút, 15 phút. Nếu mỗi người nghỉ trước 6 phút thì 10 người là 1 tiếng, cứ thế tính cho nhiều người thì ảnh hưởng không tốt đến sản xuất. Như vậy là chưa phải thái độ làm chủ. Các nước anh em người ta làm sức máy phải chạy 100% từ lúc bắt đầu cho máy chạy đến khi khóa máy lại, không có giờ chết. Sản xuất 100% là đưa lại lợi cho Nhà nước 100%. Nhưng ta chạy có 70%, thế là 30% máy phải chết. Máy chết như vậy là hại trực tiếp đến nhà máy, đến các cô, các chú. Các cô, các chú phải cố gắng mới tiến lên chủ nghĩa xã hội được.

Một điểm nữa là trong các lớp học sản xuất, tiết kiệm, nhiều nhất là 70% công nhân tham gia, còn 30% công nhân không tham gia. Số người tham gia còn ít quá. Công nhân không tham gia không phải chỉ khuyết điểm ở công nhân mà còn khuyết điểm ở chỗ tổ chức hướng dẫn học tập nữa. Khai hội nhiều, học nhiều làm công nhân mệt mỏi là

hại sản xuất, cả hai cần phải sửa chữa. Về phía cán bộ, cần tổ chức học tập cho tốt, nhẹ nhàng, có ích. Về phía công nhân cần tham gia, không tham gia là không tiến bộ.

Bác phê bình thêm một điểm nữa : nhà máy đang có hiện tượng tham ô lãng phí, mà nhất là lãng phí. Như vậy là thiệt cho ai? Thiệt cho công nhân, thiệt cho Nhà nước, thiệt cho nhân dân. Nếu chỉ giám đốc và cán bộ chống tham ô lãng phí, có làm nổi không? Phải có công nhân cùng làm. Các cô, các chú phải khắc phục, vì tham ô lãng phí là có tội với nhân dân, với Nhà nước. Tất cả cùng chống tham ô lãng phí thì sẽ hết được.

Một điểm nữa cũng cần nói thêm : khi lao động có tiến bộ ít nhiều, là tốt, nhưng tiến bộ thì phải đề phòng tự mãn, chủ quan : dệt 15 mét vải, thấy làm được 18 mét, 20 mét thì cho là ổn rồi. Mình tiến bộ là tốt, nhưng so với các nước bạn thì còn kém xa.

Bác kể hai câu chuyện :

1) Ở Liên xô khi bắt đầu khôi phục kinh tế, chưa có ai giúp. Ở nhà máy, công nhân vừa làm vừa học. Có 1 nữ công nhân thấy làm thế này thì hại sức khỏe, vừa chậm vừa sản xuất được ít, phải làm sao Tổ quốc giàu mạnh, nước nhà tiến lên được chủ nghĩa xã hội, đời sống công nhân được cải thiện.

Sau ít tháng, chị đề nghị tổ chức sắp xếp từ coi 2 máy đến 4 máy lên 6 máy, sau coi cả vòng máy và lúc đó chị được bầu là anh hùng. Tên chị là Vi-nô-tơ-ra-cô-va. Kinh nghiệm này được phổ biến khắp nhà máy dệt Liên xô, làm cho sức sản xuất tăng hàng triệu thước trong tất cả mọi nhà máy Liên xô.

2) Ở Trung quốc có nữ công nhân 18 tuổi cũng học kinh nghiệm nước bạn, áp dụng cho hợp hoàn cảnh mình, hôm sau mức tăng lên. Kinh nghiệm được truyền khắp các nhà máy, số vải tăng hàng triệu thước. Tên chị là Hách Kiến Tú.

Các nước bạn như Liên xô có Vi-nô-tơ-ra-cô-va, Trung quốc có Hách Kiến Tú, phụ nữ ta có làm được không? Ta có Liên xô, Trung quốc giúp đỡ. Nước bạn làm được, ta cũng làm được. Phải cố gắng cho nước ta có nhiều Vi-nô-tơ-ra-cô-va và Hách Kiến Tú.

Đối với cán bộ:

Đây không nói riêng gì giám đốc, mà nói chung cán bộ đều tích cực, cố gắng, nhưng cũng có khuyết điểm.

— Một là không gần gũi anh chị em công nhân. Thế là quan liêu.

— Thấy nhà máy có thành tích thì chủ quan, tự mãn, không nhận rõ thành tích là của chung, cán bộ có góp một phần, nhưng công nhân nhiều hơn.

— Anh chị em công nhân phê bình góp ý kiến, cán bộ tiếp thu khó khăn, miễn cưỡng.

— Trong cán bộ phê bình và tự phê bình cũng kém. Cán bộ với công nhân, công nhân với công nhân, phê bình, tự phê bình cũng kém.

Đảng lao động Việt nam sở dĩ trưởng thành là nhờ có sự phê bình và tự phê bình. Phê bình và tự phê bình là một cách giúp nhau tiến bộ. Không phê bình và tự phê bình là không tiến bộ, không dân chủ.

— Có cất nhắc cán bộ phụ nữ nhưng chưa mạnh dạn, tức là còn phần nào chưa coi trọng tri tuệ, tài năng phụ nữ. Vậy phụ nữ phải làm sao cho người ta thấy phụ nữ giỏi, lúc đó cán bộ không cất nhắc, anh chị em công nhân sẽ cử mình lên.

Bây giờ sang nhiệm vụ chung của Đảng, Chính phủ và của nhân dân, cán bộ, của tất cả chúng ta là cố gắng hoàn thành tốt kế hoạch Nhà nước 1957. Trong kế hoạch có nông nghiệp, công nghiệp, thương nghiệp, giao thông vận tải v.v... nhưng ở đây là nói

thiết thực, trách nhiệm của giai cấp công nhân phải làm gì?

— Các cô, các chú muốn hoàn thành vượt mức kế hoạch Nhà nước thì phải: tăng năng suất, tăng chất lượng, đồng thời phải hạ giá thành. Tóm lại: phải làm mau, làm tốt, làm rẻ, làm nhiều. Dệt vải ít mà tốt thì không đủ cho nhân dân dùng, nhà máy ít lãi; làm tốt rồi lại phải nhiều, nhưng nếu giá thành cao, nhân dân ít tiền mua thì được ít lãi, nên phải rẻ, làm rẻ nhưng xấu thì không có ích. Nên phải bảo đảm cả 4 điểm trên.

— Muốn thực hành 4 điểm trên phải tiết kiệm, tiết kiệm thì giờ, nguyên vật liệu, máy móc. Phải nâng cao kỷ luật lao động. Tình trạng làm thì làm, không muốn làm thì thôi, nghỉ sớm, không ốm cũng cáo ốm để nghỉ, đều là thiếu kỷ luật lao động. Bộ đội không có kỷ luật, đánh giặc nhất định thua; nhà máy không có kỷ luật lao động, không phải là nhà máy tốt. Kỷ luật lao động không phải Bác đưa ra hay ở đâu đưa đến, mà chính là các cô, các chú bàn bạc, thông qua, tự giác thì hành. Thông qua rồi, ai không theo không được.

— Lại phải có chế độ trách nhiệm: giữ máy cho bền, cho sạch, phải lau chùi, không để

máy chết. Tinh thần người chủ phụ trách việc gì phải làm cho tốt, cho đẹp việc ấy.

Chế độ làm khoán là một điều kiện của chủ nghĩa xã hội, nó khuyến khích người công nhân luôn luôn tiến bộ, cho nhà máy tiến bộ. Làm khoán là ích chung và lợi riêng. Công nhân sản xuất ra nhiều vải, cố gắng nhiều, hưởng được nhiều; làm khoán tốt thích hợp và công bằng dưới chế độ ta hiện nay. Nếu người công nhân nào thiếu tinh thần trách nhiệm, thiếu kỷ luật lao động thì làm cho mau nhưng không tốt; như vậy là không đúng, và làm khoán phải nâng cao số lượng, nhưng luôn luôn phải giữ chất lượng.

— Cán bộ công nhân phải đoàn kết. Điều đó rất cần. Ta làm cách mạng tháng 8 thắng lợi, kháng chiến thành công, lúc ấy nhân dân và bộ đội ta lực lượng còn yếu, không sung, không tiền mà đánh thắng cũng là nhờ có đoàn kết. Khó như cách mạng, khó như kháng chiến mà đoàn kết còn thắng lợi, thì làm cho nhà máy tiến bộ có khó bằng cách mạng, bằng kháng chiến không? Công nhân già trẻ, nam nữ, Hoa kiều, Bắc Nam đoàn kết giúp đỡ nhau tiến bộ. Công nhân, cán bộ đoàn kết chịu trách nhiệm trước Đảng, cán bộ tốt, công nhân cũng tốt; cán bộ không tốt sẽ ảnh hưởng xấu đến công nhân.

Cán bộ kỹ thuật và hành chính phải đoàn kết, học hỏi lẫn nhau; cán bộ hành chính không biết kỹ thuật thì không làm tròn nhiệm vụ; ngược lại, cán bộ kỹ thuật không học chính trị cũng không làm tròn nhiệm vụ, không giúp đỡ cho công nhân được tốt, nhất là dưới chế độ dân chủ, người cán bộ nào cũng phải am hiểu chính trị.

Muốn nhà máy tiến bộ, muốn thật là đoàn kết phải dân chủ. Dân chủ là dân chủ chân chính, xây dựng, thật thà phê bình. Công nhân có quyền phê bình cán bộ, phê bình lẫn nhau. Thật thà phê bình là dân chủ chân chính, chứ không phải dân chủ quá trớn.

Ở nhà máy có hơn 400 đảng viên Đảng lao động Việt nam; trên 1 vạn công nhân có 400 đảng viên. Như vậy cũng chưa nhiều, nhưng cũng không ít. Nếu những đảng viên làm tròn trách nhiệm của mình thì giúp cho sự tiến bộ nhà máy rất nhiều.

Nhà máy cũng có 400 đoàn viên Thanh niên lao động, cũng còn ít. Nếu những đoàn viên Thanh niên lao động làm tròn nhiệm vụ, cộng với 400 đảng viên tức 800 người thì giúp ích rất nhiều cho tiến bộ của nhà máy.

Nhà máy có một số bộ đội phục viên. Lúc kháng chiến, các cô, các chú đi đánh giặc, có

truyền thống của quân đội ta là anh dũng
xung phong gan dạ, không sợ khổ, sợ khó,
khắc phục mọi gian khổ như : Điện biên phủ,
Hòa Bình và rất nhiều trận khác. Bây giờ
các cô, các chú chuyển ngành, song phải giữ
truyền thống anh dũng đó, cộng với đảng
viên, thanh niên lao động, sẽ giúp cho nhà
máy tiến bộ.

Nhà máy lại có một số anh chị em miền
Nam là con em của Thành đồng Tổ quốc. Khi
ở miền Nam, các cô, các chú không sợ giặc,
không sợ gian khổ, bây giờ các cô, các chú
phải giữ danh dự Thành đồng Tổ quốc, vì
các cô, các chú là một bộ phận của Thành
đồng Tổ quốc, phải phát huy truyền thống
anh dũng đó trong sản xuất.

Nhà máy còn có Công đoàn. Công đoàn là
trường học tiến lên chủ nghĩa xã hội, tiến
lên chủ nghĩa cộng sản. Công đoàn sẽ giáo
dục cho công nhân nam nữ biết quản lý nhà
máy của mình. Chúng ta có hơn 7.000 đoàn
viên công đoàn. Nếu các cô, các chú làm hết
nhiệm vụ sẽ đẩy mạnh đà tiến lên của nhà
máy.

Nói tóm lại : đảng viên, đoàn viên Thanh
niên lao động, đoàn viên Công đoàn, bộ đội

phục viên, cán bộ công nhân miền Nam là những chiến sĩ cần phải gương mẫu, cần đẩy mạnh sự tiến bộ của nhà máy, cần làm đầu tàu trong sản xuất, tiết kiệm. Làm được như vậy sẽ hoàn thành tốt vượt mức kế hoạch Nhà nước năm nay, làm tròn nhiệm vụ của Đảng, Chính phủ và nhân dân, góp phần thiết thực vào công cuộc củng cố miền Bắc, làm hậu thuẫn vững chắc cho miền Nam, đấu tranh thống nhất nước nhà.

Chúc các cô, các chú giữ đúng lời hứa và nhờ các cô, các chú chuyển lời Bác hỏi thăm anh chị em bận sản xuất không đến đây được.

(Đảng ủy nhà máy dệt Nam định
lược ghi)

HUẤN THỊ
CỦA HỒ CHỦ TỊCH VỚI CÁN BỘ
TỈNH NAM ĐỊNH NGÀY 24-4-1957

(Trích)

Bác thay mặt Đảng và Chính phủ gửi lời thăm các cô, các chú cán bộ xã, huyện, tỉnh Nam Định,

. . .

Cán bộ, đảng viên và nhân dân Nam Định trong kháng chiến đã có truyền thống chiến đấu anh dũng, ngày nay, trong hòa bình cũng phải giữ vững truyền thống tốt đẹp ấy mà trước hết là cán bộ, đảng viên phải gương mẫu giữ vững truyền thống ấy.

. . .

Cán bộ, đảng viên phải nâng cao chí khí chiến đấu, nâng cao lòng tin tưởng. Trong kháng chiến rất khó khăn nếu chí khí chiến đấu của bộ đội, cán bộ, nhân dân mà sụt thì

sẽ thất bại... Muốn có chí khi chiến đấu thì trước hết phải có lòng tin tưởng: tin tưởng vào sự nghiệp cách mạng của Đảng, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Trung ương, tin tưởng vào đường lối chính sách của Đảng, tin tưởng vào sự cố gắng của bản thân, tin tưởng vào lực lượng của nhân dân, tin tưởng vào thắng lợi cuối cùng nhất định về ta.

Tất cả cán bộ, đảng viên phải giữ **tinh kỷ luật, tinh tổ chức**. Nhớ rằng không có việc gì làm ngoài tổ chức, ngoài kỷ luật mà thành công. Từ trước tới nay, Đảng ta gặp rất nhiều khó khăn, nhưng Đảng ta vẫn phát triển được và có tinh tổ chức, tinh kỷ luật. Trong dịp Tết có chỉ thị nghỉ 3 ngày, nhưng có đợt chỉ nghỉ tới 4, 5 ngày, có người nghỉ tới 10 ngày, như thế là kém tinh kỷ luật, tinh tổ chức. Tóm lại phải đoàn kết chặt chẽ, phải nâng cao chí khi chiến đấu, nâng cao lòng tin tưởng. Có tinh kỷ luật, tinh tổ chức, như thế chưa đủ. Phải **kiên nhẫn** tức là phải chịu khó, chịu khổ dẻo dai. Ví dụ: ở nơi có đạo Thiên chúa, đồng bào bị bọn phản động lừa bịp, đe dọa; nếu không kiên nhẫn tuyên truyền giải thích thì không giác ngộ được đồng bào. Cần nhận rõ: nhân dân ta bất kỳ lương hay giáo đều tốt cả, nhưng hiện nay trong đồng bào theo đạo Thiên chúa có bọn

lợi dụng tôn giáo chia rẽ lừa bịp, đe dọa nên tạm thời chỉ khi đấu tranh của đồng bào có bị mờ đi, nếu ta kiên nhẫn thì sẽ giác ngộ, tranh thủ được đồng bào. Cách mạng không phải làm một buổi, một tháng, một năm mà xong được. Ở đây không có đồng chí nào già hơn Bác, Bác năm nay ngoài 60 tuổi mà vẫn kiên nhẫn công tác, nếu Bác cũng nghĩ thì ai làm gương cho các cô, các chú ?

...
Nước ta còn tạm chia làm hai miền : ở miền Bắc đang kiến thiết khôi phục kinh tế, phát triển văn hóa tiến dần lên chủ nghĩa xã hội, bọn Mỹ Diệm không muốn ta thành công, nó tìm mọi cách để phá như tuyên truyền xuyên tạc nói xấu ta, tung tay chân vào trong đoàn thể, cơ quan, vào xí nghiệp, vào nông thôn để phá ta. Ở miền Nam, chúng in lại báo Nhân văn, nói trên đài phát thanh để phản tuyên truyền ta, lừa gạt đồng bào miền Nam gây nghi ngờ đối với miền Bắc. Chúng còn lợi dụng bọn phản động đội lốt tôn giáo gây chia rẽ trong nhân dân. Vì vậy các cô, các chú phải luôn luôn nâng cao cảnh giác đối với âm mưu của bọn phá hoại.

Chúng ta phải tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm xây dựng kinh tế dân chủ nhân

dần tiến dần lên chủ nghĩa xã hội như Liên xô, Trung quốc, tức là thực hiện lối làm ăn tập thể, cùng làm chung hưởng chung. nông thôn ta cũng sẽ tiến lên như thế. Muốn thế phải tổ chức tổ đổi công là hình thức thấp nhất, rồi tiến lên hợp tác xã nông nghiệp, từ hợp tác xã nhỏ phát triển thành hợp tác xã to dùng máy móc trong nông nghiệp. Tiến lên chủ nghĩa xã hội mau hay chậm không phải là do Bác, do Trung ương mà do các cô, các chú có chịu khó giải thích cho nông dân hiểu không, có chú ý tổ chức tổ đổi công không? Phải giải thích cho nông dân nhìn xa thấy rộng thấy rõ tương lai tươi sáng sau này, không nên suy tị sáo rỗng, gộc trâu, phải có tinh thần hữu ái tương trợ lẫn nhau, nếu các cô, các chú nói cho nông dân hiểu như Bác nói với các cô, các chú hôm nay thì mọi việc nhất định giải quyết được tốt.

Cuối cùng Bác nhắc lại phải đoàn kết, đoàn kết từ trên xuống dưới, từ trong ra ngoài, cán bộ cũ, mới đoàn kết, đảng viên cũ, mới đoàn kết, lương giáo đoàn kết. Các cô, các chú phải cố gắng làm thế nào Nam Định có những xã kiểu mẫu, có huyện kiểu mẫu tiến lên thành tỉnh kiểu mẫu. Nếu được như thế là các cô, các chú có công to

với Đảng, Chính phủ. Bác hứa trước sẽ đề nghị với Đảng và Chính phủ khen thưởng.

Khởi đầu cách mạng lực lượng ta rất ít, để quốc khủng bố dã man, hoạt động rất khó khăn nhưng do lòng tin tưởng, do đoàn kết phấn đấu nên đã thành công; ngày nay chúng ta có lực lượng to lớn của Đảng, của Mặt trận, của nhân dân. Nếu ta biết nắm vững đường lối chính sách của Đảng, luôn luôn tin tưởng đoàn kết phấn đấu thì khó khăn mấy cũng sẽ vượt qua được.

. . .

Bác mong các cô, các chú mạnh khỏe phấn khởi quyết tâm làm tốt mọi nhiệm vụ và Bác nhờ các cô, các chú chuyển lời thăm của Bác đến các đồng chí và đồng bào trong tỉnh.

(Ban thường vụ tỉnh ủy Nam định
lược ghi)

14-1-1958

**BÁC VỀ KIỂM TRA CHỐNG HẠN Ở HÀ-NAM
VÀ THĂM NHÂN DÂN HUYỆN BÌNH LỤC
ĐÁP ĐẬP CÁT TƯỜNG**

HỒ CHỦ TỊCH

VỀ THĂM HỘI NGHỊ CHỐNG HẠN TỈNH HÀ NAM

**Huyện Bình Lục được nhận lá cờ
luân chuyên « Chống hạn khá nhất »**

Sau khi đến thăm Hội nghị chống hạn tỉnh Hà Đông, Hồ Chủ tịch cùng Bộ trưởng Bộ thủy lợi và kiến trúc Trần Đăng Khoa đã về thăm Hội nghị chống hạn tỉnh Hà Nam. Ra đón Hồ Chủ tịch tại thị xã Phủ Lý có cụ Bùi Kỳ, ủy viên trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, cụ Vũ Đình Tung, Bộ trưởng Bộ thương binh, đồng chí Hoàng Phương, đại diện Bộ tổng tư lệnh quân đội nhân dân Việt Nam trong Phái đoàn Chính phủ về vận động nhân dân chống hạn và các đồng chí cán bộ khu, tỉnh. Phái đoàn đã báo cáo với Hồ Chủ tịch phong trào đắp đập, đào giếng, vét kênh của nhân dân Hà Nam và công tác của Phái đoàn trong những ngày vừa qua. Hồ Chủ tịch tỏ lời khen ngợi Phái đoàn đã cố gắng đi khắp nơi cùng nhân dân chống hạn để kịp thời đưa nước về cấy chiêm.

Gần 4.000 cán bộ từ xã đến tỉnh rất phấn khởi thấy Hồ Chủ tịch mặc dù công việc rất bận, cũng đã nói chuyện với Hội nghị. Hồ Chủ tịch nhắc lại việc Phái đoàn Chính phủ đã về động viên đồng bào chống hạn. Đến nay Người về để đồng bào Hà Nam càng thấy rõ Đảng và Chính phủ quyết tâm đẩy mạnh công tác chống hạn đến thắng lợi. Hồ Chủ tịch khen ngợi anh em thương binh đã tích cực khuyến khích đồng bào đi đào giếng, vét mương. Người khen ngợi nhân dân tỉnh Hà Nam trước kia vừa kháng chiến vừa sản xuất rất anh dũng, mấy năm gần đây lại có nhiều thành tích chống hạn. Sau khi vạch rõ nhiệm vụ của toàn dân trong công tác chống hạn, Hồ Chủ tịch đã trao lá cờ « Chống hạn khá nhất » cho huyện Bình Lục tạm giữ, vì huyện đó hiện có nhiều cố gắng nhất. Cờ đó sẽ làm giải thưởng luân chuyển cho huyện nào có nhiều thành tích chống hạn hơn hết. Hồ Chủ tịch lại trao cho các đơn vị khơi kênh Bèn, đắp đập Cát Tường và vét mương Mạc Thượng mỗi nơi 3 huy hiệu làm phần thưởng cho những cá nhân xuất sắc trong công tác chống hạn. Các đại biểu huyện Bình Lục, Kim Bảng, Duy Tiên và thanh niên tỉnh lên phát biểu ý kiến hứa sẽ tích cực thực hiện lời dạy của Hồ Chủ tịch, quyết tâm vận động nhân dân chống hạn và cấy hết diện tích.

Sau đó Hồ Chủ tịch về thăm đập Cát Tường thuộc xã An Mỹ mà nhân dân đã khởi công làm được 3 hôm để lấy nước cứu hàng nghìn mẫu chiêm khô cạn thuộc khu C Bình Lục. Khi Hồ Chủ tịch đến nơi, đồng bào đã đắp đập nổi trên mặt nước. Ai nấy rất

Là cờ Bác thưởng cho nhân dân huyện Bình Lục

vui sướng được Hồ Chủ tịch đến tận nơi thăm hỏi. Hồ Chủ tịch đi trên đập qua sông, đến thăm từng nơi làm việc của các nhóm. Người khen ngợi tinh thần cố gắng của nhân dân Bình Lục. Sau khi Người ra về, khắp công trường vang lên những câu chuyện trao đổi về cuộc đi thăm đập của Hồ Chủ tịch kính mến. Công việc lại tiến hành nhộn nhịp hơn trước.

Trên đường về, Hồ Chủ tịch rẽ vào thăm một trại của anh em thương binh. Hồ Chủ tịch nhắc lại sự hy sinh cao cả của anh chị em thương binh, tỏ lời khen ngợi anh em đã cố gắng tham gia chống hạn và khuyên dặn anh em phải luôn luôn nêu gương đoàn kết giữ vững ý thức tổ chức và kỷ luật, Người gửi lời thăm hỏi anh em các trại khác ở trong tỉnh mà Người bận không qua thăm được.

Báo « Nhân dân » số 1407 ngày 15-1-1958

HUẤN THỊ
CỦA HỒ CHỦ TỊCH VỚI CÁN BỘ VÀ
NHÂN DÂN TỈNH HÀ NAM NGÀY 14-1-1958

(Lời dạy về cần kiệm)

... Gần Tết nguyên đán, Bác nhắc thêm một số việc. Năm ngoái ở nhiều địa phương đã có tình trạng ăn uống bừa bãi, cờ bạc, rượu chè, rước sách, đồng bóng... Giết trâu bò ăn uống thì sau không có trâu bò cày, ăn ba bữa ảnh hưởng đến cả năm, ảnh hưởng xấu đến thuần phong mỹ tục.

Tết này cần tổ chức Tết vui vẻ, phấn khởi, tiết kiệm, không bừa bãi, không mê tin. Trong kháng chiến đã phát triển phong trào đời sống mới có kết quả. Đến nay có thể nói phong trào đời sống mới có giảm sút, sinh ra xa xỉ, có nơi thuần phong mỹ tục bị giảm, mà mê tin xa xỉ tăng lên.

Việc cưới xin: con trai, con gái lớn lên yêu nhau lấy nhau là lẽ thường. Đề tỏ lòng ủng hộ của anh em bà con bầu bạn thì tổ chức cưới theo đời sống mới, có nước chè, có oai lăm thì có cái kẹo bánh (thuốc lá thì dứt lăm, không nên). Đàng này lại có chõ thách vàng, thách tiền, thách quần, thách áo,

thách ăn, thách uống. Thẽ là một anh lấy vợ hết đến 40, 50 vạn đồng. Không có 40, 50 vạn thì đôi lứa đó không thành. Cậy cục cho được 40, 50 vạn thì có mấy cách: một là bán trâu bò, nhà cửa đi; hai là đi ăn trộm, tham ô. Không có cách gì khác. Sau đó ảnh hưởng là đôi vợ chồng công lưng, công cõ lại trả nợ đến may thang, mấy năm. Cách thứ hai là đi vào nha tù. Đó là thật xấu. Vì cả họ nội, ngoại ăn uống say sưa nói nhảm mà dẽ khổ riêng cho đôi vợ chồng mới cưới, cho ông bố bà mẹ trong nhà ấy. Cho nên phụ nữ, thanh niên, tất cả nhân dân đều phải bài trừ hủ tục ấy đi.

Trung quốc là một nước giàu hơn ta, rộng hơn ta, dân đông hơn ta, thẽ mà toàn quốc có phong trào cần và kiệm. Từng người, từng gia đình, cơ quan đoàn thể, trường học, nhà máy, hợp tác xã nông nghiệp, xã, huyện, tỉnh, cả nước, tất cả đều phải cần và kiệm. Trung quốc tiến lên chủ nghĩa xã hội có điều kiện dẽ dàng hơn ta mà đang làm như thế. Ở ta, tiến lên chủ nghĩa xã hội cũng do từng người, từng xã, từng đoàn thể mà tiến lên, cho nên cũng phải cần và kiệm, không phải cứ nói tán thành là tiến lên chủ nghĩa xã hội được. Tết nhất, đám cưới, đám ma đều phải tiết kiệm, làm cho cả nước có thuần phong mỹ tục.

(Báo «Nông nghiệp» số 141-142 từ 18-2 đến 19-2-1958)

13-8-1958

**BÁC VỀ DỰ HỘI NGHỊ SẢN XUẤT VỤ MÙA
VÀ THĂM MỘT HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP
ĐẦU TIÊN CỦA TỈNH NAM ĐỊNH**

**HỒ CHỦ TỊCH
VỀ THĂM TỈNH NAM ĐỊNH
NGÀY 13 THÁNG 8 NĂM 1958**

Ngày 13-8-1958, Hồ Chủ tịch đã đến thăm Đại hội sản xuất nông nghiệp của tỉnh Nam Định đang họp tại xã Yên Tiến, huyện Ý Yên là nơi vụ chiêm vừa qua đã thu hoạch tăng hơn vụ chiêm 1957 gần 59 tấn thóc và đang có phong trào thi đua cải tiến kỹ thuật làm mùa.

Hồ Chủ tịch đã nói chuyện với gần 1.000 cán bộ tỉnh, huyện, xã và các chiến sĩ nông nghiệp về sự quan trọng của vụ mùa năm nay và nhắc nhở mọi người ra sức thi đua quyết tâm thực hiện vụ mùa thắng lợi.

Hồ Chủ tịch khen ngợi nhân dân trong tỉnh đã cố gắng khắc phục khó khăn cấy cưỡng vượt mức diện tích lúa mùa được gần 1.000 mẫu và đặt mức sẽ thu hoạch 23 tạ một mẫu tây.

Hồ Chủ tịch nhắc nhở đồng bào chú trọng đến vấn đề: « Nước, phân, cần và cải tiến kỹ thuật » để thu hoạch được nhiều.

Hồ Chủ tịch đã phân tích một số tư tưởng sai có ảnh hưởng không tốt đến việc thi đua làm mùa như sợ tăng năng suất thì tăng thuế, hay thói quen bảo thủ không bón phân hoặc bón quá ít.

Hồ Chủ tịch căn dặn cán bộ lãnh đạo từ tỉnh đến huyện, xã cần nhớ kỹ bài học vụ chiêm vừa qua, tuyệt đối chứ chủ quan, tự mãn. Phải đi sát quần chúng. Mọi việc phải lãnh đạo kịp thời, chu đáo. Phải làm cho tốt vụ mùa, đồng thời phải chuẩn bị cho tốt vụ chiêm sau.

Hồ Chủ tịch đã tặng huy hiệu cho 1 nông dân ở xã Nam Hồng (đã bón mỗi sào 200 gánh bùn và 2 gánh rươi phân chuồng), 1 nông dân ở xã Nghĩa Thắng (đã bón lót mỗi sào 30 gánh phân), xã Đồng Tâm toàn thể nông hộ đã vào tổ đổi công và thôn Âm xa gần 100% nông hộ vào tổ đổi công.

Đồng chí Phan Điền, bí thư Tỉnh ủy, đã thay mặt toàn thể cán bộ, đảng viên và nhân dân trong tỉnh hứa sẽ khắc phục khuyết điểm chủ quan trong việc lãnh đạo vụ chiêm vừa qua, ra sức thực hiện lời dạy của Hồ Chủ tịch để hoàn thành thắng lợi vụ mùa.

Trước khi ra về, Hồ Chủ tịch đã vào thăm một số gia đình trong xã Yên Tiến và ra tận cánh đồng xóm Đông Hưng là nơi mọi năm chỉ cấy được chiêm, năm nay đồng bào đã cố gắng đắp bờ giữ nước và làm công trình tiêu thủy cấy mùa.

Hồ Chủ tịch đã đến thăm ruộng của hợp tác xã Yên Tiến. Hồ Chủ tịch rất vui lòng khi thấy ruộng đầy nước, sạch cỏ, lúa lên xanh.

Đồng bào kéo ra đồng nghỉ các ngõ và các ngõ đường đi để hoan hô Hồ Chủ tịch.

Trích bản tin báo « Nhân dân » số 1616 ngày 15-8-1958

HUẤN THỊ
CỦA HỒ CHỮ TỊCH VỚI CÁN BỘ VÀ
NHÂN DÂN NAM ĐỊNH NGÀY 13-8-1958

(Trích)

Bác thay mặt Trung ương Đảng và Chính phủ về thăm các cô các chú để khuyến khích đồng bào và cán bộ quyết tâm thực hiện vụ mùa thắng lợi.

Trước hết, chúng ta phải rút những kinh nghiệm của vụ chiêm vừa qua.

Trong vụ chiêm, tỉnh nhà đã cấy được 95% diện tích. Như thế là khá. Nhưng thu hoạch chỉ được 73% kế hoạch đã định, tức là sút mất 44.000 tấn thóc. Vì sao?

Vì những nguyên nhân, như hạn hán, sâu bọ v.v...

Chúng ta phải nhận rằng việc chống hạn đã thắng lợi một phần. Nếu lúc đó không ra sức chống hạn, thì thu hoạch còn kém hơn nữa.

Nhưng chúng ta cũng phải nhận rằng nguyên nhân chính đã gây ra sự sút kém là

vì cán bộ lãnh đạo đã mắc bệnh chủ quan nặng, cho nên việc chống hạn, diệt sâu, trừ nước, bón phân... đều không tích cực, không kịp thời. Kết quả là đã sút kém 44.000 tấn thóc.

Ở đây cũng nên nêu một điểm: các huyện phía nam tỉnh ruộng đất tốt hơn các huyện phía bắc. Nhưng vụ chiêm vừa rồi, vì đồng bào phía bắc tỉnh đã cố gắng hơn, không chủ quan, cho nên đã thu hoạch khá hơn phía nam. Như xã Lộc Hạ đã gặt được mỗi mẫu tày 2.170 kg, đồng chí bí thư xã Lộc an được 3.500 kg mỗi mẫu tày. Đó là một bài học cần phải nhớ.

Kinh nghiệm vụ chiêm là: cán bộ lãnh đạo phải hết sức tránh chủ quan.

Vụ mùa này, kế hoạch định 201.000 mẫu ta, cả tỉnh đã cấy được 210.300 mẫu. Về sản lượng, đặt mức trung bình 23 tạ một mẫu tày. Như thế là khá, nhưng có thể cố gắng hơn nữa.

Bác rất vui lòng khen 3 huyện Ý Yên, Vụ Bản và Mỹ Lộc đã cấy vượt kế hoạch 7.855 mẫu. Đó là một cố gắng mà đồng bào các huyện khác nên thi đua làm theo.

Chúng ta cần hiểu rõ ý nghĩa thi đua.

Thi đua tăng gia sản xuất và thực hành tiết kiệm là nhằm mục đích ích nước lợi nhà.

(Những tập thể hoặc cá nhân thi đua tốt nhất lại được danh hiệu vẻ vang là anh hùng và chiến sĩ lao động). Vì vậy, chúng ta nói : thi đua là yêu nước, yêu nước thì phải thi đua.

Thi đua không phải là tranh đua, không phải lờ giấu nghề. Trái lại, trong thi đua phải giúp đỡ nhau, khuyến khích lẫn nhau, trao đổi kinh nghiệm cho nhau để cùng tiến bộ. Vì vậy, chúng ta nói : thi đua phải đoàn kết, đoàn kết để thi đua.

Muốn thu hoạch nhiều thì phải chú ý các khâu : nước, phân, cần, và cải tiến kỹ thuật.

— **Về nước** : Hiện nay nước tạm đủ. Nhưng phải hết sức chú ý chống úng, đồng thời phải giữ lấy nước cho vụ chiêm.

— **Về phân** : Tỉnh định mức mỗi sào 8 đến 10 gánh. Thanh niên nhận làm 15 gánh. Một số hợp tác xã, tổ đổi công và cá nhân thi đua bón 20 gánh. Như thế là khá. Song thế vẫn còn ít. Cần phải cố gắng bón nhiều phân hơn nữa.

— **Về cần** : Là từ khi chọn giống làm mạ cho đến khi lúa đã về nhà, phải siêng chăm nom từng việc, từng bước. Nếu cho cấy xong là xong, mà không « cần » tức là không chịu khó làm cỏ, bỏ phân, diệt sâu, phòng hạn... thì nhất định lúa chiêm không tốt và thu hoạch sẽ kém.

— Về cải tiến kỹ thuật: Thế giới ngày nay có máy móc tối tân, có vệ tinh nhân tạo. Nhưng cách cày cấy của ta còn rất cũ, rất lạc hậu. Vì vậy, khó nhọc nhiều mà thu hoạch ít. Để tiến bộ, chúng ta phải cải tiến kỹ thuật

...

Hiện nay, ở nông thôn Nam Định có :

7.171 đảng viên

39.039 đoàn viên thanh niên

2 hợp tác xã nông nghiệp

10.209 tổ đổi công.

Có nông hội, có chiến sĩ nông nghiệp, lại có các đồng chí bộ đội. Đó là đội quân chủ lực để bảo đảm vụ mùa thắng lợi.

Tuy vậy, có 2.803 đảng viên và 13.800 đoàn viên chưa tham gia tổ đổi công hoặc hợp tác xã. Thử hỏi các đồng chí ấy làm gì mà không tham gia? Và như thế, phải chăng là làm đúng nhiệm vụ của người đảng viên và đoàn viên?

Còn trong tổ đổi công mới có 2.157 tổ là thường xuyên, 350 tổ thì không hoạt động. Nhiệm vụ cần kíp của các cấp ủy Đảng và Đoàn là phải giúp đỡ, củng cố làm cho tất cả các tổ đổi công và hợp tác xã hoạt động thật sự, hoạt động tốt.

Nhân dịp này, Bác có lời khen ngợi đồng bào Đồng Tâm (Vụ Bản) đã toàn thể tham gia tổ đổi công, và đồng bào thôn Âm Xa, xã Nghĩa Phú vượt mọi khó khăn tổ chức được gần 100% nông hộ vào tổ đổi công. Mong đồng bào 2 xã ấy cố gắng và tiến bộ hơn nữa.

Việc nữa cần phải hết sức chú ý là giữ đê, phòng lụt. Năm nay Nam Định đắp đê đúng kỳ hạn, chất lượng tương đối khá. Nhưng có nơi cũng còn kém. Nói chung, việc tập dượt chưa đều đặn, chưa đạt mức. Mọi người phải hiểu rằng muốn chắc vụ mùa thắng lợi, thì việc giữ đê phòng lụt phải làm đến nơi đến chốn. Trong mùa mưa, cán bộ phải luôn luôn đi kiểm tra đê chu đáo, nhân dân các xã phải luôn luôn sẵn sàng phòng lụt hộ đê.

Trong việc tranh thủ vụ mùa thắng lợi, tỉnh nhà có nhiều sáng kiến, có nhiều thuận lợi, nhưng cũng có một đôi khó khăn tạm thời:

— Có người lầm tưởng rằng sản xuất nhiều thì sẽ phải nộp thuế nhiều. Tưởng như vậy là không đúng. Nơi nào đã làm xong việc ổn định sản lượng, thì sẽ nộp thuế theo sản lượng đã ổn định. Nơi nào chưa làm xong thì cố làm cho xong, và có thể tạm nộp theo mức năm ngoái. Chính phủ quyết không tăng thuế vào số sản lượng vượt mức.

— Nông dân ta quen thói bón phân quá ít, thậm chí có nơi còn cấy chay. Đối với thói quen bảo thủ ấy, cán bộ phải ra sức tuyên truyền, giải thích, giáo dục cho mọi người hiểu rằng: « phân cho lúa là của cho người »

— Có một số nơi, chị em phụ nữ không quen cấy cấy. Đối với điểm này, chị em phải cố gắng thi đua với nam giới, nam nữ phải bình quyền cơ mà; cán bộ cũng phải chịu khó tuyên truyền giáo dục cho mọi người hiểu. Trước kia, phụ nữ ta có học quân sự bao giờ, nhưng trong kháng chiến có những đội nữ du kích đánh giặc rất giỏi. Đánh giặc là việc nguy hiểm, thế mà phụ nữ đã tỏ ra rất oanh liệt; không lẽ việc cấy cấy làm ăn mà chị em lại chịu thua người! Bác mong chị em những nơi đó cố gắng học tập và thi đua, noi gương những nữ anh hùng lao động đã được tuyên dương trong Đại hội thi đua công nông binh vừa rồi ở thủ đô.

Đề tranh thủ vụ mùa thắng lợi, cán bộ lãnh đạo từ tỉnh đến huyện, đến xã cần phải:

— Nhớ kỹ bài học vụ chiêm, tuyệt đối chú ý chủ quan, tự mãn.

— Phải đi thật sát quần chúng. Mọi việc phải lãnh đạo kịp thời, chu đáo.

— Từ bây giờ cho đến khi thóc vào bờ, ngô vào cót, luôn luôn phải lãnh đạo chặt chẽ.

— Làm vụ mùa cho tốt, đồng thời phải chuẩn bị tốt cho vụ chiêm sau.

— Phải hết sức chú ý giữ nước phòng hạn, giữ đê phòng lụt.

Với tinh thần đoàn kết và truyền thống anh dũng của đồng bào Nam Định, chắc rằng cán bộ sẽ biến quyết tâm của Đảng và Chính phủ thành quyết tâm của toàn dân, quyết ra sức thi đua làm cho vụ mùa năm nay thành một vụ mùa thắng lợi lớn. Những đơn vị nào thu hoạch vụ mùa khá nhất trong tỉnh, sẽ được giải thưởng đặc biệt.

(Ban thường vụ Tỉnh ủy Nam định
lược ghi)

15-3-1959

BÁC VỀ KIỂM TRA CHỐNG HẠN Ở NAM ĐỊNH

HỒ CHỦ TỊCH VỀ CHỐNG HẠN Ở NAM ĐỊNH

Hồ Chủ tịch nói: « Chúng ta phải thắng thiên tai, hạn hán, bão lụt để sản xuất ngày càng được nhiều »

Ngày 15-3-1959, Hồ Chủ tịch đã về thăm Nam Định, nói chuyện về tình hình chống hạn và đẩy mạnh vụ chiêm. Cùng đi với Hồ Chủ tịch có Phó trưởng ban Thường trực Quốc hội Tôn Quang Phiệt và Bộ trưởng Bộ thủy lợi Trần Đăng Khoa.

Tại thành phố Nam Định, Hồ Chủ tịch đã nói chuyện về chống hạn để đẩy mạnh vụ Đông Xuân với hàng nghìn đại biểu cán bộ và nhân dân của tỉnh. Sau khi khen một số cố gắng, nêu những thành tích chống hạn và sản xuất, Hồ Chủ tịch đã nêu rõ những khuyết điểm, thiếu sót cần khắc phục. Đại ý Người đã nói là vừa qua tình hình chống hạn tuy có khá hơn nhưng vẫn chưa đủ. Đào đất để chống hạn còn ít, Nam Định mới có 1 thước khối. Có hạn là do không biết giữ nước như Vụ Bản, Ý Yên, Nam Định. Còn hạn là do lãnh đạo tuy có cố gắng nhưng thiếu quyết tâm bền bỉ, thiếu liên tục, từ xã đến huyện, tỉnh, thiếu kế hoạch chung nên tổn công nhiều mà ít kết quả... Khuyết điểm nữa là không chú ý đúng mức đến hoa màu, cây công nghiệp, chăn nuôi. Lãnh đạo cần phải toàn diện.

Hồ Chủ tịch đã dặn dò cán bộ phải cố gắng quyết tâm chống hạn và quyết tâm phải liên tục, bền bỉ. Biến quyết tâm của cán bộ thành quyết tâm của nhân dân, đoàn kết giúp đỡ lẫn nhau giữa các xóm, các xã, các huyện, các tỉnh. Quyết tâm và đoàn kết để chống hạn và đẩy mạnh sản xuất Đông-Xuân được thắng lợi. Muốn chống hạn tốt, phải tùy từng địa phương mà làm các việc đào mương, đào giếng, tát nước, giữ nước. Mỗi xã phải có kế hoạch nhỏ của xã mình. Huyện, tỉnh phải có kế hoạch chung để điều hòa phối hợp. Trong khi chống hạn, phải đồng thời có kế hoạch phòng hạn, phòng úng. Cán bộ và nhân dân phải chống những tư tưởng bảo thủ, sợ khổ, ỷ lại. Ruộng có đủ nước, còn cần phải đủ phân thì lúa mới tốt. Phải cố gắng bón nhiều phân hơn nữa. Chăm sóc tốt, và phải phòng sâu trừ sâu và phòng cúm nữa...

Hồ Chủ tịch đã nhắc nhở toàn thể đảng viên, đoàn viên thanh niên phải gương mẫu, tất cả các hợp tác xã và tổ đổi công cũng phải gương mẫu làm đầu tàu giúp đỡ những người còn làm ăn riêng lẻ. Hồ Chủ tịch đã nhấn mạnh: nhân dân ta đã anh dũng trong kháng chiến, cần phải anh dũng trong sản xuất. Chúng ta phải thắng thiên tai, hạn hán, bão lụt v.v... để sản xuất càng ngày càng được nhiều, đem lại hạnh phúc cho nhân dân, đưa nước nhà tiến dần lên chủ nghĩa xã hội.

Hồ Chủ tịch đã để lại một số huy hiệu của Người để tặng thưởng những đơn vị, cá nhân lập được nhiều thành tích trong phong trào chống hạn và làm chiêm hiện nay.

(Trích bản tin báo « Nhân dân » số 111 ngày 18-3-1959)
(loại phát hành riêng cho nông thôn)

HUẤN THỊ CỦA HỒ CHỦ TỊCH VỚI CÁN BỘ VÀ NHÂN DÂN NAM ĐỊNH NGÀY 15-3-1959

Gần đây cán bộ và đồng bào Nam Định đã cố gắng chống hạn, giải quyết được 4 vạn mẫu, nhưng cũng còn hơn 2 vạn mẫu bị hạn, cần phải tranh thủ, cố gắng giải quyết cho hết.

Nam Định có khuyết điểm là không biết giữ nước (như Ý Yên, Vụ Bản, Mỹ Lộc). Ở ta, tuy nông nghiệp lạc hậu nhưng nhân dân nói chung, các cụ già nói riêng có rất nhiều kinh nghiệm giữ nước. Vì cán bộ không nhìn xa, không gần gũi, học hỏi kinh nghiệm quần chúng nên không biết giữ nước.

Còn vì sao Nam Định dân đông, nguồn nước nhiều mà diện hạn rộng thế?

Đó là vì tư tưởng chưa thông, sợ khó, sợ khổ. Vì sợ khó, sợ khổ nên đào mương, vét kênh, tát nước, gánh nước tưới kém.

Ở Nam Định lãnh đạo tỉnh, huyện, xã kém quyết tâm. Gần đây có quyết tâm, nhưng

còn phải bền bỉ biến quyết tâm ấy thành quyết tâm của tất cả cán bộ và quần chúng.

Do thiếu quyết tâm ấy mà nảy ra bệnh ỷ lại vào cấp trên, ỷ lại vào bộ đội giúp, ỷ lại vào máy bơm, ỷ lại vào trời.

Trời đã làm ra hạn, lụt, sâu bọ, bệnh tật. Vì vậy ta không ỷ lại vào trời mà phải chống lại trời. Mùa trước đây nhân dân đã « vắt đất ra nước thay trời làm mưa » thì nay phải tiếp tục thực hiện.

Vì khuyết điểm như thế cho nên Nam Định còn hơn 2 vạn mẫu bị hạn. Bây giờ cứ tính trung bình với cố gắng đã làm được, mỗi mẫu tấy là 2 tấn 500 thoi, thì nếu đề mất 23.000 mẫu tức là mất 57.500 tấn thóc.

Một khuyết điểm nữa là hoa màu ở đây năm nay cũng kém. Lúa và hoa màu hai cái phải đi đôi với nhau, cái nọ giúp cho cái kia. Nếu hoa màu, cây công nghiệp không có, kém thì rồi cũng ảnh hưởng đến lúa. Lúa kém ảnh hưởng đến hoa màu. Hoa màu, cây công nghiệp, chăn nuôi phải rất chú ý.

Giờ đây phải tập trung lực lượng lại, tìm nguồn nước, khơi mương rãnh mà tát và phải có kế hoạch giữ nước và trong lúc

chống hạn, phòng hạn thì phải có kế hoạch phòng úng.

Muốn làm tròn nhiệm vụ ấy phải chống tư tưởng bảo thủ, tư tưởng sợ khó, tư tưởng mệt mỏi, tư tưởng ỷ lại, tức là phải quyết tâm, quyết tâm và quyết tâm nữa, quyết tâm mãi làm cho đến thắng lợi.

Ngoài những việc trên, nhân dân ta phải phòng sâu và diệt sâu, phòng chống bệnh cúm. Việc phòng và chống bệnh cúm là nhiệm vụ của mọi cán bộ và nhân dân không phải chỉ riêng ngành y tế. Đồng thời với các nhiệm vụ trên, cần củng cố các tổ đổi công, các hợp tác xã, làm cho tổ đổi công, hợp tác xã đoàn kết giúp đỡ lẫn nhau và giúp đỡ những đồng bào còn làm riêng lẻ. Đặc biệt là phải cố gắng thi đua bảo đảm cấy hết diện tích, tương trợ giúp đỡ nhau cả về vật chất và tinh thần, nhất là đối với một số đồng bào hiện nay còn thiếu thốn để bảo đảm sản xuất, bảo đảm vụ đông xuân thắng lợi.

Nhân dịp này Bác trao lại cho tỉnh 12 huy hiệu của Bác để làm giải thưởng cho đơn vị, cá nhân nào có thành tích chống hạn khá.

(Bản tin « Nam Định » số 129 ngày 21-3-1959)

HUẤN THỊ
CỦA HỒ CHỦ TỊCH VỚI ĐẢNG ỦY
NHÀ MÁY DỆT NAM ĐỊNH
NGÀY 15-3-1959

Nhân dịp Bác đi hống hạn ở Ninh Bình, Nam Định, được biết tình hình nhà máy, công tác phát động cải tiến quản lý xí nghiệp tiến hành chậm, sản xuất vải bị hụt mức, Bác gặp Đảng ủy nhà máy căn dặn một số điểm :

1. Phải làm công tác phát động quần chúng cải tiến quản lý xí nghiệp gọn và tốt. Về thời gian và các bước đi, cần vận dụng linh hoạt. Nhà máy bắt đầu phát động từ tháng 11, đến nay đã được 5 tháng mà chưa mở rộng ra cho công nhân học tập. Thế là dài quá. Kéo dài sẽ làm cho công nhân mệt. Nhưng làm ngắn thì phải bảo đảm làm tốt ; ngắn mà qua loa, làm không tốt thì cũng không được.

2. Không được để hụt mức sản xuất. Phải bảo đảm kế hoạch cả về sản lượng và chất

lượng. Phải làm nhiều, nhanh, tốt, rẻ. Mức sản xuất có cao hơn năm ngoài, nhưng không phải là cao quá. Không kể Liên xô, nếu chỉ so sánh với Trung quốc và Triều tiên thì mức sản xuất của ta còn quá thấp. Vả lại ta đang có phong trào thi đua với công nhân nhà máy dệt Bình nhưỡng (Triều tiên). Sản xuất hụt mức là tại cán bộ, tại lãnh đạo. Các cô, các chú chưa biết tuyên truyền giải thích cho công nhân, cho đảng viên và đoàn viên thanh niên, làm cho quyết tâm của lãnh đạo trở thành quyết tâm của toàn thể đảng viên, đoàn viên và công nhân. Trong một trận chiến đấu, thắng là do toàn thể bộ đội, bại là do người chỉ huy. Người chỉ huy biết trông nom bộ đội, cảm thông bộ đội, có kế hoạch đúng và biết tổ chức động viên bộ đội thì sẽ đánh thắng. Người chỉ huy kém thì sẽ thất bại. Trong công xưởng cũng vậy.

3. Cán bộ lãnh đạo, đảng viên, đoàn viên thanh niên cũng như cán bộ công đoàn phải xung phong gương mẫu. Nội bộ lãnh đạo phải đoàn kết nhất trí, cán bộ phải đi vào công nhân, phải sắp xếp công việc để mỗi tuần tham gia lao động một ngày. Phải lắng nghe sáng kiến và lời phê bình của công nhân, phải thật sự dựa vào công nhân, đi đúng

đường lối quần chúng, nắm vững chính sách của Đảng.

4. Công nhân bây giờ làm chủ, không phải đi làm thuê như trước, phải khéo tổ chức công nhân tham gia quản lý nhà máy. Phải động viên công nhân có gì nói hết, ý kiến công nhân có đúng, có sai, nhưng đúng nhiều hơn. Thí dụ: công nhân yêu cầu tổ chức giữ trẻ cho tốt là đúng, lãnh đạo phải chăm lo thực hiện. Nhưng cũng có chỗ sai: như một số anh chị em công nhân kêu lương ít thì phải giải thích, và để công nhân thảo luận cho rõ: hoàn cảnh đất nước bị chiến tranh tàn phá, lại tạm bị chia cắt, phải xây dựng nhiều, bây giờ công nhân phải khắc phục khó khăn. Bao giờ sản xuất nhiều, rẻ, Nhà nước mới có thể tăng thêm phúc lợi cho công nhân. Liên xô và Trung quốc lúc đầu cũng vậy. Nếu các cô, các chú biết giải thích thì công nhân nhất định sẽ hiểu sẽ tin.

5. Phải chú trọng công tác phát triển đảng viên và đoàn niên thanh niên. Đảng viên và đoàn viên mới có hơn 1.600 trong số hơn 1 vạn công nhân. Như thế còn ít, phải chăm lo bồi dưỡng và phát triển những công nhân có đủ tiêu chuẩn vào Đảng và Đoàn. Đảng

ủy phải chú trọng bồi dưỡng và cất nhắc cán bộ nữ, nhất là trong nhà máy, quá nửa công nhân là phụ nữ.

Hôm nay Bác đi chống hạn bận rộn không đến thăm công nhân được. Bác nhờ các chú, các cô chuyển lời Bác hỏi thăm anh chị em công nhân và gia đình công nhân.

(Đảng ủy nhà máy dệt Nam định
lược ghi)

21 + 22-5-1963

**BÁC VỀ DỰ ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU TỈNH ĐẢNG BỘ
VÀ THĂM NHÂN DÂN TỈNH NAM ĐỊNH**

**HỒ CHỦ TỊCH
VỀ THĂM TỈNH NAM-ĐỊNH**

Hôm vừa qua, cán bộ và nhân dân tỉnh Nam định vô cùng sung sướng được Hồ Chủ tịch về thăm nhân dịp Đại hội Đảng bộ tỉnh đã thành công tốt đẹp. Cùng đi với Hồ Chủ tịch có đồng chí Lê Đức Thọ, ủy viên Bộ chính trị và đồng chí Lê Văn Lương, Bí thư ban chấp hành Trung ương Đảng.

Toàn thể đại biểu rất phấn khởi được Hồ Chủ tịch trực tiếp đến nói chuyện. Hồ Chủ tịch đã chỉ cho Đại hội thấy rõ thêm những ưu điểm cần phát huy, những khuyết điểm cần sửa chữa, thấy rõ thêm những khả năng, thuận lợi và khó khăn của địa phương để vươn lên hoàn thành nhiệm vụ. Hồ chủ tịch căn dặn các cấp ủy cần chú trọng đến việc phát triển Đảng, củng cố chi bộ, đẩy mạnh việc phê bình và tự phê bình trong Đảng, làm cho mỗi chi bộ, mỗi đảng viên nhận rõ vai trò lãnh đạo của mình. Sau đại hội, Đảng bộ Nam định cần phải ra sức biến nghị quyết của Đại hội thành quyết tâm của toàn thể đảng viên và nhân dân trong lĩnh, phải làm cho tỉnh Nam định trở thành một tỉnh giàu mạnh, tiên tiến.

Đồng chí Lê Thành, ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, đã thay mặt đoàn chủ tịch đại hội, tỏ lòng vô cùng biết ơn sự quan tâm săn sóc của Hồ Chủ tịch và của Trung ương Đảng, hứa quyết tâm nâng cao hơn nữa tinh thần phấn khởi hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ, nghiêm túc thực hiện lời dạy của Hồ Chủ tịch.

Sau đó, Hồ Chủ tịch đã đi thăm bếp nấu, nhà ăn tập thể và một số phân xưởng nhà máy Dệt, thăm khu nhà ở của công nhân, thăm bệnh viện và phòng triển lãm của tỉnh Nam định.

Ở nhà máy Dệt, cán bộ và công nhân rất vui mừng báo cáo với Hồ Chủ tịch kết quả thi đua với nhà máy dệt Bình Nhưỡng (Triều tiên). Từ đầu năm đến nay, nhà máy đã sản xuất vượt mức kế hoạch 42 vạn thước vải, 120 tấn sợi và 2.000 chân...

Hồ Chủ tịch khen nhà máy đã sớm chữa được gần 1.000 máy dệt cũ hồi Pháp thuộc thành máy nửa tự động; với loại máy cũ, mỗi công nhân chỉ đứng được từ 1 đến 2 máy; nay với loại máy mới sửa chữa lại, mỗi người đứng được từ 4 đến 6 máy.

Đến thăm nhà ăn tập thể và khu nhà ở của gia đình công nhân, Người đã ân cần hỏi han tình hình sinh hoạt học tập và ăn ở của công nhân. Người nhắc nhở mọi người phải đầy mạnh phong trào thi đua sản xuất với nhà máy dệt Bình Nhưỡng, đồng thời phải tổ chức cải thiện đời sống cho tốt hơn nữa.

Tại bệnh viện tỉnh, Hồ chủ tịch đã thăm hỏi bệnh tình sức khỏe của người bệnh và chế độ ăn

uống, thuốc men. Người căn dặn cán bộ, nhân viên cần thực hiện câu « Lương y như từ mẫu », nâng cao tinh thần trách nhiệm để phục vụ người bệnh được tốt, chóng khỏe mạnh.

Sau ngày đi thăm các nơi nói trên, Hồ Chủ tịch đã nói chuyện với trên 5 vạn cán bộ và nhân dân trong tỉnh.

Hồ Chủ tịch khen ngợi cán bộ và nhân dân Nam định đã có nhiều cố gắng, tiến bộ về các mặt trong 2 năm qua. Người nhắc nhở toàn thể đảng viên, nhân dân trong tỉnh phải đoàn kết chặt chẽ, ra sức thi đua, thực hiện tốt các nghị quyết của Đại hội Đảng bộ tỉnh, hoàn thành thắng lợi kế hoạch Nhà nước năm 1963, trước mắt thu hoạch nhanh, gọn vụ chiêm và làm tốt vụ mùa sắp tới.

Ở tất cả các nơi, mọi người hết sức phấn khởi được nghe Hồ Chủ tịch nói chuyện và đều hứa quyết tâm làm đúng lời dạy của Bác.

(Báo « Nhân dân » số 3345 ngày 25-5-1963).

BÁC HỒ đến dự cuộc mít tinh chào mừng thắng lợi của Đại hội tỉnh Đảng bộ tại quảng trường thành phố Nam Định (22-5-1963)

**HỒ CHỦ TỊCH, CÁC ĐỒNG CHÍ
LÊ ĐỨC THỌ, LÊ VĂN LƯƠNG
THAY MẶT TRUNG ƯƠNG ĐẢNG VỀ DỰ
ĐẠI HỘI.**

...
8 giờ 30 sáng, chủ tịch đoàn công bố một tin vui làm nức lòng tất cả các đại biểu dự đại hội: Hồ Chủ tịch sẽ về dự và huấn thị cho Đại hội. Cả hội trường vỗ tay như sấm dậy. Phấn khởi và náo nức đợi chờ.

Đúng 9 giờ 15, có tiếng xe hơi tiến vào phía trước cửa hội trường. Mấy trăm trái tim hồi hộp và những tràng vỗ tay không ngớt khi có tiếng reo vui: Bác đã đến!

Cả hội trường đứng dậy vỗ tay, hoan hô kéo dài, chào mừng đồng chí Hồ Chí Minh, vị lãnh tụ kính yêu của Đảng, của nhân dân, người cộng sản đầu tiên ở nước ta, Người đã sáng lập, rèn luyện và lãnh đạo Đảng ta thành ngọn cờ tiên phong chiến thắng của giai cấp, của dân tộc, thành một chiến sĩ anh dũng của phong trào cộng sản quốc tế.

Tiếng vỗ tay vẫn tiếp tục vang lên dồn dập khi Hồ Chủ tịch cùng các đồng chí Lê Đức Thọ, ủy viên Bộ chính trị; Lê Văn Lương, bí thư Ban chấp hành

trung ương Đảng, Lê Thành, Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Bí thư tỉnh ủy; Trần Độ, ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, thiếu tướng chính ủy quân khu hữu ngạn tiến vào hội trường.

Các nhà quay phim, các phóng viên nhiếp ảnh đưa ống kính ghi nhanh lấy những hình ảnh của Hồ Chủ tịch kính mến và hình ảnh của cả hội trường đang hướng tất cả về phía Người và các đồng chí lãnh đạo của Đảng.

Giữa tiếng vỗ tay vang dội của Đại hội, Hồ Chủ tịch bước ra diễn đàn nói chuyện với Đại hội.

Lời nói đầu tiên của Hồ Chủ tịch là thân ái thăm hỏi sức khỏe các đại biểu, và công việc làm của Đại hội.

Tiếp đó Hồ Chủ tịch đã ân cần chỉ bảo cho Đảng bộ tỉnh nhà thấy hết những khả năng, thuận lợi của mình, khen ngợi những cố gắng và thành tích mà Đảng bộ và nhân dân Nam định đã đạt được trong 2 năm qua, chỉ rõ những khuyết điểm cần phải khắc phục, những nhiệm vụ phải hoàn thành. Cuối cùng Hồ Chủ tịch nói:

«Bác mong rằng sau Đại hội này, toàn Đảng bộ Nam định sẽ ra sức khắc phục khuyết điểm, phát triển ưu điểm, đoàn kết một lòng, thực hiện đầy đủ những nghị quyết của Đại hội, biến nghị quyết đó thành quyết tâm của đảng viên, đoàn viên và đồng bào cả tỉnh, để xây dựng tỉnh Nam định thành một tỉnh giàu mạnh làm kiểu mẫu cho toàn miền Bắc, thiết thực góp phần xứng đáng vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc và đấu tranh thực hiện hòa bình thống nhất nước nhà».

Tràn đầy niềm phấn khởi, tin tưởng, Đại hội đứng lên nhiệt liệt vỗ tay đón nhận những chỉ thị của Hồ Chủ tịch.

Đồng chí Lê Thành, bí thư Tỉnh ủy, thay mặt Đảng bộ Nam định, đọc lời hứa quyết tâm thực hiện đầy đủ những lời giáo huấn của Bác, đưa Nam định tiến lên thành một tỉnh tiên tiến về các mặt ở miền Bắc.

(Trích báo « Sông Đào » số 195, ngày 23-5-1963)

**... TRÊN 5 VẠN NHÂN DÂN NAM ĐỊNH TUNG
BÙNG HỢP MÍT TINH CHÀO MỪNG HỒ CHỦ TỊCH
VÀ ĐẠI HỘI ĐẢNG BỘ TOÀN TỈNH**

Hồ Chủ tịch đã nói chuyện tại cuộc mít tinh.

Từ mấy hôm nay, thành phố Nam Định lộng lẫy hẳn lên bằng nhiều màu sắc của cờ băng và khẩu hiệu. Sáng 21-5, sau khi Hồ Chủ tịch về dự và huấn thị cho Đại hội đại biểu Đảng bộ toàn tỉnh, thì một tin vui được bà con truyền cho nhau rất nhanh: Bác Hồ về thăm Nam Định. Cả thành phố đổ ra đường, ai cũng muốn được trông thấy Bác để thỏa lòng mong ước. Buổi chiều, Bác đến thăm nhà máy Dệt, thăm khu nhà ở của công nhân, xem triển lãm và thăm bệnh viện tỉnh. Xe Bác đi đến đâu, đồng bào kéo đến đông nghịt đến đấy. Xem triển lãm một số hình ảnh về lịch sử đấu tranh cách mạng của Đảng bộ và nhân dân Nam Định, Bác đã ghi lên trang đầu cuốn sổ vàng của tỉnh.

*«Tiếp tục truyền thống đấu tranh cách mạng về
vang xây dựng chủ nghĩa xã hội thắng lợi».*

21-5-1963

BÁC HỒ

Dưới chữ ký của Bác là mấy dòng cảm tưởng của đồng chí Lê Đức Thọ, ủy viên Bộ chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng:

« Các đồng chí và nhân dân Nam Định đấu tranh cách mạng rất anh dũng, chúng ta giành được nhiều thắng lợi vẻ vang. Trong công việc xây dựng chủ nghĩa xã hội và đấu tranh thống nhất nước nhà, chúng ta còn phải dũng cảm tiến lên để giành những thắng lợi cách mạng to lớn hơn nữa ».

Trời càng về chiều, không khí của thành phố càng thêm sôi nổi, rạo rực. Chỗ nào, người ta cũng không ngớt nói chuyện với nhau về Bác:

— Trông Bác khỏe quá!

— Bác giản dị quá! Tôi nhìn thấy Bác mặc bộ quần áo màu gụ và đi đôi dép cao su đen.

Tuy không ai nói ra, nhưng một dự đoán thầm kín đã đến sẵn trong đầu óc tất cả mọi người: « Chắc mai Bác sẽ ra dự mít tinh mừng Đại hội Đảng bộ toàn tỉnh thành công ».

Đêm 22-5, cả thành phố thao thức. Cột những vùng nông thôn ở sát thành phố cũng thao thức chờ mong cho chóng sáng. Từ vùng đồng chiêm đến tận miền biển xa xôi, các đồng chí lãnh đạo ở các xã về thành phố dự mít tinh cũng linh cảm thấy điều đó.

Chả thế mà mới 3 giờ sáng, nhà nào nhà ấy đã rực sáng ánh đèn. Tiếng trống ếch, tiếng trống sư tử đã lôi cuốn mọi người ra đường đứng vào hàng ngũ đi dự mít tinh. Dòng người các ngả cuốn cuộn đổ vào quảng trường Hòa Bình. Mấy năm nay, Nam Định mới có một cuộc mít tinh to đến thế. Ngay từ

sớm tinh mơ, trên 5 vạn người đã đứng chật cả quảng trường.

Nắng sớm bùng lên tỏa ra khắp bầu trời trong sáng. Khi loa phóng thanh báo tin: Bác sắp đến, cả quảng trường sôi nổi hẳn lên. Đúng 6 giờ rưỡi sáng, đoàn xe từ từ tiến vào quảng trường. Bác cùng với các đồng chí Lê Đức Thọ, ủy viên Bộ chính trị; Lê Văn Lương, bí thư Trung ương Đảng; Lê Quốc Thân, Trần Độ, ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng và Chủ tịch đoàn cuộc mít tinh tiến ra lễ đài. Cả quảng trường vang dội tiếng vỗ tay và tiếng hoan hô « Hồ Chủ tịch muôn năm »! « Đảng lao động Việt Nam muôn năm »! Các em thiếu nhi chạy lên tặng Bác và các đồng chí Trung ương những bó hoa tươi thắm nhất. Hôm nay cả quảng trường Hòa Bình, khu trung tâm thành phố vang lên tiếng nói thân yêu và ấm cúng của Bác. Quảng trường không ngớt vang dội những tràng vỗ tay kéo dài, khi Bác nói:

— « Nam Định là một tỉnh ruộng đất phì nhiêu, tài nguyên phong phú, nhân dân cần cù, có nhiều khả năng trở thành một tỉnh giàu có. Đồng bào Nam Định có truyền thống đoàn kết và đấu tranh anh dũng. Trong thời kỳ kháng chiến, tỉnh Nam Định đã lập nhiều chiến công vẻ vang. Ngày nay, Nam Định lại kết nghĩa với Mỹ Tho anh hùng. Bác tin rằng dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh, nhân dân và cán bộ Nam Định sẽ thu được nhiều thắng lợi rực rỡ ».

Bác vừa dứt lời, những tiếng hô:

— Hồ Chủ tịch muôn năm!

— Đảng lao động Việt Nam muôn năm!

lại vang lên rung động cả quảng trường.

Đồng chí Lê Thành, bí thư Tỉnh ủy đã giới thiệu với toàn thể cuộc mít tinh tấm ảnh của Bác tặng Đảng bộ và nhân dân Nam Định có chữ ký của Bác và những dòng cảm tưởng của Bác và đồng chí Lê Đức Thọ đã ghi trong cuốn sổ vàng của tỉnh.

Tiếp đó, đồng chí Phan Điền thay mặt Ban chấp hành Tỉnh Đảng bộ đọc lời kêu gọi của Đại hội Đảng bộ toàn tỉnh gửi đồng bào, cán bộ, đảng viên trong tỉnh.

Cả quảng trường rộn tiếng reo vui, ai nấy được tận mắt nhìn thấy Bác và đón mừng thắng lợi rực rỡ của Đại hội đại biểu Đảng bộ toàn tỉnh.

Cuộc mít tinh kết thúc bằng những lời ca « kết đoàn» nổi lên hùng tráng và giữa những tiếng hô khẩu hiệu không ngớt :

— Tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo sáng suốt của Ban chấp hành trung ương Đảng đứng đầu là đồng chí Hồ Chí Minh kính mến !

— Đảng lao động Việt Nam muôn năm !

— Hồ Chủ tịch muôn năm !

(Báo « Sông Đào » Số 195, ngày 23-5-1963)

HUẤN THỊ
CỦA HỒ CHỦ TỊCH VỚI ĐẠI HỘI
ĐẠI BIỂU TỈNH ĐẢNG BỘ NAM ĐỊNH
NGÀY 21-5-1963

Bác và đồng chí Thọ, đồng chí Lương thay mặt Trung ương Đảng thân ái hỏi thăm các đồng chí đại biểu.

Mấy hôm nay các đồng chí đã thảo luận kỹ các vấn đề. Đồng chí Thọ thay mặt Trung ương Đảng đã góp nhiều ý kiến với đại hội.

Sau khi Hội nghị trung ương lần thứ 8 đã thông qua phương hướng kế hoạch 5 năm lần thứ nhất, Đại hội Đảng bộ tỉnh Nam Định lần này dựa vào đó, đã bàn bạc các vấn đề một cách thuận lợi.

Hôm nay, Bác chỉ nêu vài ý kiến để các đồng chí tham khảo.

Về tình hình Nam Định, trong mấy năm qua, Đảng bộ và nhân dân tỉnh nhà đã cố gắng vươn lên và đã thu được một số thành tích về các mặt.

Về nông nghiệp :

Các hợp tác xã nói chung đã được củng cố hơn trước. Các cấp ủy đã biết vận động đồng bào lương và giáo xây dựng được những hợp tác xã tốt, như hợp tác xã Đồng Quỹ, Đài Môn, Tân Khang, Đại Đồng, Thượng Lỗi v.v... Nhờ các hợp tác xã được củng cố cho nên trong 2 năm qua, tuy bị thiên tai 3 vụ, nhưng sản xuất nông nghiệp vẫn phát triển cả về năng suất diện tích và sản lượng. Năng suất lúa bình quân trong hai năm 1961 — 1962 đạt 19 tạ 700 so với năng suất 3 năm trước có tăng (mỗi công mẫu 37 kg), nhưng tăng còn ít.

So với hồi năm 1958 Bác về thăm tỉnh nhà thì đến nay 3 huyện miền đồng chiêm có phong trào đắp bờ, khoanh vùng, cấy cưỡng, đã biến hơn 12.000 ha ruộng một vụ thành 2 vụ. Việc trồng màu gần đây có được chú ý hơn, nhờ đó mà lương thực 2 năm qua có tăng, năm 1959 bình quân đầu người về lương thực là 338 kg, năm 1961 là 346 kg và năm 1962 là 375 kg. Đời sống của nhân dân, tuy có nơi còn khó khăn, nhưng nói chung đã được ổn định hơn trước.

Nhiệm vụ đối với Nhà nước như **nộp thuế, trả nợ và thu mua** trong năm 1962, các cấp ủy đã hoàn thành khá nhanh và gọn.

Nhưng về **hoa màu** : đồng bào Nam Định trồng còn quá ít. Các cấp ủy phải vận động nhân dân trồng nhiều hoa màu hơn nữa, nhất là khoai nước và dong riềng để có thêm lương thực cho người và thức ăn cho gia súc. Một ví dụ tốt: xã Trực Bình (huyện Trực Ninh) bình quân diện tích chỉ non 2 sào, nhưng nhờ đồng bào xã ấy đã ra sức trồng nhiều khoai nước mà đàn lợn đã tăng gần gấp đôi. Nhờ nhiều lợn mà có nhiều phân. Nhờ có nhiều phân mà năng suất 1 sào lúa từ 630 kg tăng lên 784 kg. Nhờ năng suất lúa tăng mà lương thực cũng tăng (tính theo đầu người, năm 1960 chỉ có 323 kg, năm 1962 tăng lên 462 kg). Đó là một kinh nghiệm tốt.

— Phải vận động đồng bào **trồng nhiều cây công nghiệp** ở những nơi có điều kiện như trồng cói, trồng dứa... Ở Nam Định trước đây có tập quán trồng dâu nuôi tằm, nhưng đến nay mới phục hồi được 1/5 diện tích so với trước. Đó là một thiếu sót lớn cần phải khắc phục.

— Phải chú ý vận động đồng bào **trồng cây ăn quả** như cam, chanh, chuối... và **trồng cây lấy gỗ** như soan, tre.

— Phải ra sức **phát triển chăn nuôi** để thêm sức kéo, thêm phân bón, đồng thời tăng

thu nhập cho nông dân và có thêm thịt để cung cấp cho nhân dân.

— Về cải tiến kỹ thuật: là một điều rất quan trọng để phát triển nông nghiệp. Nam Định phải đẩy mạnh hơn nữa.

— Về thủy lợi to và vừa phải coi trọng, đồng thời phải làm thêm thủy lợi nhỏ, khoanh vùng, đắp bờ, chống úng ở miền bắc tỉnh và chống chua mặn ở các huyện miền ven biển.

— Về phân bón thì hợp tác xã Tân Khang đã có thành tích khá nhưng chưa thành phong trào mạnh mẽ. Hiện nay trong tỉnh còn tới 30% ruộng cấy chay. Cần vận động đồng bào chấm dứt tệ hại ấy. « Một vốc phân là một cân thóc », muốn có nhiều thóc, nhiều khoai thì nhất định phải dùng nhiều phân bón.

— Về cải tiến công cụ cũng có những kinh nghiệm tốt như huyện Nghĩa Hưng trước kia phải tốn một triệu ngày công để chuyển hơn 220.000 tấn phân ra đồng, nay nhờ dùng thuyền và dùng xe đã bớt được hơn 110.000 ngày công. Xã Giao Hải (huyện Giao Thủy) nhờ phát triển thuyền mà vụ chiêm năm 1962 gặt nhanh hơn vụ chiêm năm 1961, lại dôi được hơn 4.000 ngày công.

Như thế vừa đỡ tốn sức lao động, vừa dành được nhiều ngày công để làm các việc khác.

Tại sao những việc Trục Bình, Nghĩa Hưng, Giao Hải làm được, các nơi khác lại không làm được? Đó là vì cán bộ nơi khác không biết học tập những kinh nghiệm tốt.

— Ở Nam Định người đông ruộng ít. Trong Đại hội này, các đồng chí đã bàn đến cuộc vận động đồng bào đi xây dựng kinh tế miền núi, miền biển. Như thế là đúng. Nhưng cần phải có kế hoạch thật đầy đủ để thực hiện cho thật tốt.

— Hiện nay, tỉnh ta đang tiến hành cuộc vận động cải tiến quản lý hợp tác xã, cải tiến kỹ thuật nhằm phát triển nông nghiệp một cách toàn diện, mạnh mẽ và vững chắc. Các cô, các chú cần phải thực hiện đúng và tốt nghị quyết của Bộ chính trị về vấn đề này. Tỉnh ủy, Huyện ủy, Đảng ủy xã phải trực tiếp lãnh đạo. Cán bộ tỉnh và huyện phải phân công đến tận hợp tác xã, thực tế cùng cán bộ cơ sở làm việc. Đi bước nào phải thật vững chắc bước ấy. Làm nơi nào phải thật tốt nơi ấy. Không lè mè, nhưng không nóng vội.

— Nam Định có 18 vạn đồng bào theo đạo Thiên chúa. Các cấp ủy phải thật quan tâm

đến phần đời và phần đạo của đồng bào đó. Hiện nay trong tỉnh đã có 62% hộ giáo dân vào hợp tác xã. Có nhiều hợp tác xã khá tốt như Đồng Quỳ, Đài Môn, Ủy Uy Nam v.v...

Đồng bào theo đạo Thiên chúa càng hiểu rõ chính sách của Đảng thì càng gắn bó với hợp tác xã. Cho nên phải ra sức giúp đỡ củng cố và phát triển tốt các hợp tác xã của đồng bào Thiên chúa giáo nhằm làm cho hợp tác xã này ngày càng vững chắc, xã viên thu nhập ngày càng tăng, đời sống ngày càng no ấm hơn.

Về công nghiệp:

Trong hai năm qua, sản xuất có phát triển tiến bộ hơn trước. Năm 1962, nhà máy Dệt đã hoàn thành các chỉ tiêu kế hoạch của Nhà nước. Bác gửi lời khen ngợi công nhân và cán bộ nhà máy Dệt. Năm nay càng phải cố gắng hơn, ra sức thi đua với nhà máy dệt Bình Nhưỡng (Triều Tiên) để hoàn thành vượt mức kế hoạch năm 1963 và kế hoạch 5 năm.

— Công nghiệp địa phương và thủ công nghiệp, Tỉnh ủy chưa lãnh đạo tốt; nhưng gần đây cũng đã bước đầu cố gắng phục vụ nông nghiệp như sản xuất vôi, phân

bón, chế biến dong riềng và khoai nước, sản xuất hàng tiêu dùng cho nông dân.

Thủ công nghiệp: Tỉnh ta có gần 6 vạn thợ thủ công đã vào hơn 270 hợp tác xã. Về mặt tổ chức, như thế là tốt. Nhưng về mặt quản lý thì còn nhiều khuyết điểm. Cuộc điều tra 83 hợp tác xã cho thấy rằng: khuyết điểm phổ biến là quản lý không tốt, sổ sách lộn m, chất lượng thấp kém. Nội bộ không dân chủ. Thường có tệ tham ô, lãng phí, quan liêu. Ví dụ: hợp tác xã Quang Trung, Rạng Đông, Thép Mới, Thăng Lợi, Đồng Tâm... các cấp ủy cần phải giúp các hợp tác xã thủ công chấn chỉnh lại cho tốt, vì thủ công nghiệp là một bộ phận quan trọng trong kinh tế Nhà nước và quan hệ đến đời sống của hàng vạn đồng bào. Bác mong rằng từ nay cán bộ và công nhân đều ra sức thi đua phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật hơn nữa để nâng cao năng suất lao động, sản xuất được nhiều, nhanh, tốt, rẻ, phục vụ cho nhân dân.

Để thiết thực đẩy mạnh phát triển kinh tế hơn nữa thì Tỉnh ủy, các Đảng ủy và cán bộ phụ trách các cơ quan, các xí nghiệp, công trường và mặt dịch cần phải thực hiện cho có kết quả tốt cuộc vận động « nâng cao ý

thực trách nhiệm, tăng cường quản lý kinh tế tài chính, cải tiến kỹ thuật, chống tham ô, lãng phí, quan liêu». Phải biết kết hợp chặt chẽ ba cuộc vận động này với phong trào thi đua thực hiện thắng lợi kế hoạch Nhà nước năm 1963 và kế hoạch 5 năm.

Về các ngành kinh tế, văn hóa khác :

— Về các ngành kinh tế, văn hóa khác, Nam Định cũng đã đạt được những thành tích khá như :

Giao thông vận tải đã cố gắng phát triển giao thông ở nông thôn, nhưng vận tải đường sông thì còn kém.

Giáo dục phát triển khá về số lượng, nhưng kém về chất lượng vì thiếu giáo dục chính trị và đạo đức cách mạng cho học sinh.

Phong trào vệ sinh phòng bệnh cũng đã có những nơi tốt như xã Nghĩa Phú (Nghĩa Hưng).

Phong trào bảo vệ trị an cũng đạt kết quả khá, dân quân tự vệ có tiến bộ, nhưng còn phải cố gắng nhiều.

Về lãnh đạo :

Nam Định có hơn 1 triệu nhân dân, có gần 25.000 đảng viên và hơn 36.000 đoàn viên

Thanh niên lao động. Tức là cứ 100 người thì có hai đảng viên và 3 đoàn viên. Thế là ít. Đảng viên gái (2.554 đồng chi) cũng quá ít. Cần phải có kế hoạch chu đáo để phát triển Đảng và Đoàn hơn nữa. Còn phải rất chú trọng củng cố chi bộ. Đồng bào Nam Định rất chất phác, cần cù, lại có truyền thống anh dũng trong thời kỳ trước cách mạng và kháng chiến chống Pháp. Cán bộ nói chung đều tận tụy, cho nên tỉnh ta đã có thành tích về các mặt công tác.

Nhưng chúng ta phải thật thà nhận rằng: thành tích còn ít và tiến bộ còn chậm, vì lãnh đạo còn yếu. Các cấp ủy từ chi bộ đến tỉnh ủy phải từ lợi ích chung của Đảng và của nhân dân mà tự phê bình một cách thành khẩn và thẳng thắn. Mỗi đảng viên, mỗi chi bộ phải luôn luôn tự hỏi: mình đã xứng đáng với vai trò lãnh đạo của Đảng hay là chưa? Sự thật là sinh hoạt nhiều chi bộ còn chưa tốt, việc giáo dục đảng viên chưa được chặt chẽ và kịp thời. Có cán bộ, đảng viên còn lãng phí nhiều trong việc cưới xin, ma chay trong gia đình mình. Ở hợp tác xã nọ, tết vừa qua ăn 92 con lợn, chỉ bán cho Nhà nước 6 con. Một nhà kia ăn hết 40 kg thịt, 2 gà, 2

**BÁC HỒ về dự Đại hội đại biểu tỉnh Đảng bộ Nam Định
(21-5-1963)**

vật. Nhiều gia đình hoa màu chỉ để chăn nuôi. Thậm chí có đảng viên còn nấu rượu lậu. Họ phạm kỷ luật của Đảng, phạm pháp luật của Nhà nước, họ mất đạo đức cách mạng của người đảng viên, làm gương xấu cho quần chúng.

Trong Tỉnh ủy thì còn kém đoàn kết, nội bộ thiếu dân chủ...

Bác mong rằng sau Đại hội này, toàn Đảng bộ Nam Định sẽ ra sức khắc phục khuyết điểm, phát huy ưu điểm, đoàn kết một lòng, thực hiện đầy đủ mọi nghị quyết của Đại hội, biến nghị quyết đó thành quyết tâm của đảng viên, đoàn viên và đồng bào cả tỉnh để xây dựng tỉnh Nam Định thành một tỉnh giàu mạnh, làm kiểu mẫu cho toàn miền Bắc, thiết thực góp phần xứng đáng vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc và đấu tranh thực hiện hòa bình thống nhất nước nhà.

Chúc các đại biểu mạnh khỏe. Chúc Đại hội thành công.

HUẤN THỊ
CỦA HỒ CHỦ TỊCH VỚI CÁN BỘ,
NHÂN DÂN NAM ĐỊNH NGÀY 22-5-1963

Thưa đồng bào,

Bác thay mặt Trung ương Đảng và Chính phủ thân ái hỏi thăm đồng bào, cán bộ và bộ đội, công an và dân quân tự vệ, các anh hùng lao động và chiến sĩ thi đua, kiều bào về nước, bà con Hoa kiều, các cụ phụ lão, các cháu thanh niên và nhi đồng.

So với năm 1958, Bác về thăm lần trước thì lần này Bác vui lòng thấy đồng bào tỉnh ta đã cố gắng và có tiến bộ về các mặt :

— Về nông nghiệp thì trong toàn tỉnh hiện nay đã có 90% đồng bào nông dân vào hợp tác xã. Ở vùng đồng bào theo đạo Thiên chúa cũng đã có 62% số hộ vào hợp tác xã. Nhờ làm ăn tập thể mà đã tăng được vụ, vỡ hoang thêm, chăn nuôi và làm nghề phụ mỗi năm một tiến bộ. Cho nên sản xuất nông nghiệp trong 2 năm vừa qua, nhất là năm 1962, tuy gặp nhiều thiên tai liên tiếp, nhưng

nhờ đồng bào và cán bộ ra sức chống hạn, làm thủy lợi và phân bón, cho nên năng suất bình quân cả năm vẫn giữ được gần 20 tạ/ha.

— Các ngành khác trong tỉnh như công nghiệp, thủ công nghiệp, thương nghiệp, văn hóa, giáo dục, y tế, thể dục vệ sinh, trật tự an ninh cũng đều tiến bộ hơn.

Có kết quả như vậy là do đồng bào cả lĩnh, lương cũng như giáo, biết đoàn kết giúp đỡ nhau, hăng hái thi đua tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm. Cán bộ thì chịu khó, tận tụy.

Bác thay mặt Trung ương Đảng và Chính phủ vui lòng khen ngợi đồng bào về những cố gắng đó.

Nhân dịp này, Bác nhắc nhở thêm đồng bào và cán bộ mấy công việc sau đây:

Về nông nghiệp:

Các hợp tác xã trong tỉnh tuy được củng cố nhưng còn yếu. Vì vậy, cần ra sức làm tốt cuộc vận động « cải tiến quản lý hợp tác xã, cải tiến kỹ thuật nhằm phát triển nông nghiệp một cách toàn diện, mạnh mẽ và vững chắc ».

22 hợp tác xã đã làm xong cải tiến quản lý trong đợt thi điểm, phải ra sức làm tốt các việc đã đề ra để tăng năng suất lao động,

làm cho thu nhập của hợp tác xã và của xã viên được tăng thêm.

Hiện nay đang làm đợt I cuộc vận động này ở 88 hợp tác xã. Cần phát động tốt tư tưởng xã viên, trai cũng như gái, làm cho mọi người thật thắm nhuần tinh thần làm chủ tập thể cùng nhau bàn bạc cách làm ăn, thực hiện quản lý dân chủ và tài chính công khai, chống tham ô, lãng phí. Những nơi chưa tiến hành cuộc vận động thì phải củng cố hợp tác xã, chuẩn bị tốt để khi làm được thuận lợi.

Lúa chiêm sắp sửa được gặt rộ. Hiện nay có nơi lúa trỗ đang bị hạn. Vùng ven biển bị hạn trở lại, cho nên lúa bị mặn và có sâu. Bà con nông dân cần kịp thời tát nước, trừ mặn, trừ sâu để thu hoạch vụ chiêm này cho tốt. Phải chuẩn bị đầy đủ để thu hoạch nhanh, gọn, tốt vụ chiêm và kịp thời làm tốt vụ thu và vụ mùa. Khi bộ đội và học sinh về gặt giúp, đồng bào cần chú ý hướng dẫn họ gặt, gánh cho khéo để thóc khỏi rơi vãi lãng phí.

Tỉnh ta phải cố gắng trồng hoa màu nhiều hơn nữa, nhất là khoai nước và dong riềng là những thứ có năng suất cao, để có thêm lương thực cho người và thức ăn cho gia súc.

Về **chăn nuôi** Nam Định có giống lợn tốt và có nhiều bãi cỏ ở ven sông, ven biển. Như thế là rất thuận lợi cho việc phát triển nuôi lợn và trâu bò.

Phải chăm sóc trâu bò, bê nghé cho tốt. Hợp tác xã **Nam Hải** ở Hải Hậu là một kiểu mẫu nuôi trâu tốt. Các hợp tác xã khác nên học tập làm theo. Đồng thời phải tránh kinh nghiệm xấu của hợp tác xã Thành Công (Trực Ninh) trong 3 tháng để chết 5 trâu, 46 con còn lại thì 37 con gầy còm, 3 con hấp hối.

Về **nuôi cá** cũng phải chú ý phát triển. Các hợp tác xã Thượng Lôi, Đại Đồng có kinh nghiệm tốt nuôi cá ở ruộng, hồ, ao. Nên phổ biến rộng rãi cho các nơi khác cùng làm.

Về **trồng cây**, Nam Định làm chưa tốt. Từ tết đến nay tuy đã trồng được 16 vạn cây, vì chăm sóc kém mà cây chết rất nhiều. Cần trồng cây nào tốt cây ấy. 5, 6 năm sau sẽ có lợi to.

Tỉnh ta người đông, ruộng tốt, nhưng ít cho nên một mặt phải chú trọng thâm canh tăng năng suất, một mặt phải **vận động** và tổ chức cho đồng bào đi phát triển kinh tế miền núi và miền biển.

Nam Định có miền biển giàu có, nhưng việc khai thác nguồn lợi này còn yếu. Phải mở rộng diện tích làm muối, phát triển nghề đánh cá, trồng nhiều cói, nhiều dừa...

Công tác đắp đê phòng lụt: Năm vừa qua, Nam Định làm khá. Năm nay hạn nhiều. Sau hạn thường có mưa to, phải chú ý phòng lụt, không được chủ quan. Đầu năm nay, công tác đắp đê của tỉnh nhà còn chậm, phải cố gắng làm nhiều, làm tốt để hoàn thành nhiệm vụ trước mùa mưa.

Trước khi kết thúc câu chuyện nông nghiệp, Bác muốn hỏi: phải chăng thanh niên Nam Định cho rằng làm ruộng chân bùn tay lấm, không xinh trai đẹp gái, cho nên tư tưởng thoát ly nông thôn khá phổ biến? Bác chắc rằng các cháu thanh niên không sai lầm đến thế! Để phát triển tốt nông nghiệp, nông thôn ta cần nhiều thanh niên học hay cày giỏi.

Tỉnh Nam Định có công nghiệp và thủ công nghiệp quan trọng. Năm 1962, nhà máy Dệt đã hoàn thành toàn bộ chỉ tiêu kế hoạch Nhà nước. Như thế là tốt. Nhưng công nghiệp địa phương và thủ công nghiệp còn kém cả về chất và lượng. Phải cố gắng làm nhiều hàng hóa tốt để phục vụ nông nghiệp và đời sống của nhân dân.

Cán bộ và nhân dân Nam Định cần làm tốt cuộc vận động « nâng cao ý thức trách nhiệm, tăng cường quản lý kinh tế tài chính, cải tiến kỹ thuật, chống tham ô, lãng phí, quan liêu » để phát triển kinh tế hơn nữa.

VỀ VĂN HÓA GIÁO DỤC : Nam Định có thành tích trong công tác bồi túc văn hóa. Tuy vậy, còn phải cố gắng hơn nữa. Chú trọng nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập.

Công tác vệ sinh phòng bệnh có nơi đã làm tốt như xã Nghĩa Phú (Nghĩa Hưng) đã xây được 554 giếng nước, làm trên 400 hố xí hợp vệ sinh, hầu hết nhân dân trong xã tham gia tập thể dục thể thao. Các xã trong tỉnh cần làm như vậy.

Tăng gia sản xuất phải đi đôi với thực hành tiết kiệm. Ở tỉnh ta có một số nơi còn chỉ tiêu lãng phí trong việc ma chay, cưới xin. Hoặc có những cuộc liên hoan giết lợn, giết bò lu bù. Cần phải chấm dứt những thói xấu ấy.

Bộ đội, công an, dân quân phải luôn luôn nâng cao tinh thần cảnh giác, sẵn sàng đập tan mọi âm mưu phá hoại của địch, giữ gìn trật tự trị an thật tốt.

Tỉnh nhà có những hợp tác xã sản xuất khá như Ngô Xá, Đại Đồng, Phong Lộc, Đái

Môn, Đồng Quỳ, Thượng Lôi... có những anh hùng lao động công nghiệp, nông nghiệp. Có hơn 600 chiến sĩ thi đua, hàng vạn lao động tiên tiến và kiện tướng sản xuất, có các tổ lao động xã hội chủ nghĩa. Cần phát huy tác dụng của những gương mẫu tốt ấy để đẩy mạnh phong trào tiến lên.

Nam Định là một tỉnh ruộng đất phì nhiêu, tài nguyên phong phú, nhân dân cần cù, có nhiều khả năng trở thành một tỉnh thật giàu có. Đồng bào tỉnh Nam Định có truyền thống đoàn kết và đấu tranh anh dũng. Trong thời kỳ kháng chiến, tỉnh Nam Định lập nhiều chiến công vẻ vang. Ngày nay, Nam Định lại kết nghĩa với Mỹ Tho anh hùng. Bác tin rằng dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh, nhân dân và cán bộ Nam Định sẽ thu được nhiều thắng lợi rực rỡ.

Đại hội Đảng bộ của tỉnh vừa kết thúc thắng lợi. Cán bộ và nhân dân phải làm tốt mọi nghị quyết của Đại hội, ra sức thi đua tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm, hoàn thành thắng lợi kế hoạch năm 1963 và kế hoạch 5 năm lần thứ nhất, làm cho Nam Định trở thành một tỉnh tiên tiến.

Cán bộ từ trung ương đến xã đều phải là người đầy tớ trung thành của nhân dân. Cán

bộ, đảng viên, đoàn viên phải xung phong gương mẫu trong mọi công việc, hết lòng hết sức phục vụ nhân dân. Đồng bào cần phải luôn luôn giúp đỡ và phê bình cán bộ để họ làm tròn nhiệm vụ.

Địa phương nào, hợp tác xã nào, đơn vị nào, cá nhân nào đạt được những thành tích xuất sắc nhất, Bác sẽ đề nghị Chính phủ khen thưởng.

Cuối cùng Bác nhờ các đại biểu có mặt ở đây chuyển lời chào thân ái của Trung ương Đảng, của Chính phủ và của Bác đến đồng bào và cán bộ các địa phương.